

Innehåll

1	Bakgrund	5
2	Rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa domar i Europeiska unionen.....	7
2.1	Bakgrund	7
2.2	Rambeslutets innehåll.....	8
3	Nuvarande reglering	21
3.1	Internationella verkställighetslagen	21
3.2	Nordiska verkställighetslagen	27
3.3	Överförande av straffverkställighet till följd av en europeisk arresteringsorder.....	28
3.4	Straffverkställighet i Sverige av straff utdömda av internationella tribunaler och domstolar.....	30
4	Genomförande av rambeslutet	31
4.1	Krav på ny lagstiftning.....	32

4.2	Närmare om genomförandet av rambeslutet.....	35
5	Antagande av rambeslutet och svenska förklaringar till rambeslutet	55
5.1	Antagande av rambeslutet	55
5.2	Svenska förklaringar till rambeslutet	62
6	Ekonomiska konsekvenser.....	67
Bilaga 1	69

1 Bakgrund

I januari 2005 tog Österrike, Finland och Sverige initiativ till ett rambeslut om ett europeiskt verkställighetsbeslut och överförande av dömda mellan Europeiska unionens medlemsstater (EUT C 150, 21.6.2005, s. 1). En faktrapomemoria har upprättats över det ursprungliga förslaget till rambeslut (2004/05:FPM58).

Vid ministerrådets för rättsliga och inrikes frågor möte den 15 februari 2007 nåddes en principöverenskommelse om innehållet i rambeslutet. Överenskommelsen avser ett utkast till rambeslut som i flera delar skiljer sig från det ursprungliga förslaget.

Europaparlamentet yttrade sig den 17 maj 2006 över utkastet till rambeslut (A6-0187/2006 slutlig). I yttrandet godkände parlamentet utkastet med vissa ändringsförslag. Eftersom det utkast över vilket principöverenskommelsen nåtts på flera väsentliga punkter skiljer sig från det tidigare utkastet uppmanades Parlamentet att på nytt yttra sig, vilket Parlamentet gjorde den 25 oktober 2007. I yttrandet godkände Parlamentet utkastet till rambeslut med ett smärre ändringsförslag i rambeslutets beaktandesatser (P6_TA-PROV (2007)0476)¹.

Utkastet till rambeslut, liksom utkastet till intyg och uttalanden från rådet i anslutning till rambeslutets antagande, är i senaste svenska versioner fogade till denna promemoria som *bilaga 1*. Den av ministerrådet överenskomna texten har ännu inte varit föremål slutlig granskning av EU:s språkexperter, de

¹ Europaparlamentet har föreslagit ett tillägg i beaktandesatserna genom en hänvisning till vikten av processuella rättigheter för ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna.

s.k. juristlingvisterna. Några ändringar av innehållet i sak kan dock inte förutses.

Regeringen har under förhandlingsarbetet fortlöpande informerat och samrått med riksdagen. Företrädare för Justitiedepartementet har sammanträtt med Justitieutskottet vid fem tillfällen. Vidare har justitieministern vid lika många sammanträden i EU-nämnden redogjort för förhandlingsarbetet och för den svenska positionen.

Avsikten är att rambeslutet ska antas så snart som möjligt. Från det att rambeslutet antas kommer medlemsstaterna att ha tre år på sig att genomföra rambeslutet i nationell lagstiftning. I denna promemoria behandlas frågan om riksdagens godkännande av rambeslutet. Vidare görs en bedömning av vilken lagstiftning som genomförandet av rambeslutet kräver.

2 Rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa domar i Europeiska unionen

2.1 Bakgrund

Europeiska rådet fastslog i Tammerfors år 1999 att principen om ömsesidigt erkännande ska vara en hörnsten inom det civil- och straffrättsliga samarbetet inom EU. Efterföljande år antog rådet ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål och förordade en utvärdering av behovet av en modern ordning för ömsesidigt erkännande av lagakraftvunna domar med frihetsberövande påföljder. Det framhölls särskilt att även andra personer än medlemsstaternas medborgare borde omfattas av den nya ordningen, om de har hemvist i en medlemsstat. I det s.k. Haag-programmet från år 2004 upprepades att medlemsstaterna skulle fullfölja sina åtaganden enligt åtgärdsprogrammet. I januari 2005 presenterade Österrike, Finland och Sverige ett förslag till rambeslut om överförande av dömda personer mellan EU:s medlemsstater. Därefter följde förhandlingar mellan EU:s

medlemsstater. Den 15 februari 2007 nåddes en principöverenskommelse av rådet om innehållet i rambeslutet.

2.2 Rambeslutets innehåll

Bestämmelserna i rambeslutet är avsedda att användas för att överföra verkställigheten av frihetsberövande påföljder utdömda i ett medlemsland till den medlemsstat där den sociala återanpassningen förväntas ske bäst, i första hand till den stat där den dömda är medborgare och bor eller dit den dömda ska utvisas efter avtjänat straff.

Syfte, definitioner och behöriga myndigheter

Rambeslutet syftar enligt artikel 3 till att fastställa de regler som ska gälla när en medlemsstat, i syfte att underlätta den dömdes sociala återanpassning, ska erkänna en dom som har meddelats i en annan medlemsstat och verkställa en påföljd enligt en sådan dom. I skäl 6c till rambeslutet utvecklas innebörden av detta syfte. Innan den utfärdande staten initierar ett överförande bör den förvissa sig om att utsikterna för den dömdes sociala återanpassning förbättras genom ett överförande och den bör ta hänsyn till faktorer som personens anknytning till den verkställande staten genom familjeband samt språkliga, kulturella, sociala, ekonomiska eller andra band till den verkställande staten.

I artikel 1 definieras vissa centrala begrepp som förekommer i rambeslutet. Med "dom" avses i rambeslutet ett beslut eller annat avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person ådömts en påföljd. Med "påföljd" förstås varje frihetsstraff eller annan frihetsberövande åtgärd som utdömts för en begränsad eller obegränsad tid på grund av en straffbar gärning efter ett straffrättsligt förfarande.

Med begreppet "utfärdande stat" förstås den medlemsstat där en dom har avkunnats och med "verkställande stat" den

medlemsstat till vilken en dom har översänts för erkännande och verkställighet.

Enligt artikel 2 ska varje medlemsstat underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka nationella myndigheter som är behöriga enligt rambeslutet när medlemsstaten är utfärdande respektive verkställande stat.

Tillämpningsområdet

Som framgår ovan omfattar rambeslutet endast frihetsberövande påföljder som dömts ut på grund av en brottslig gärning. Utanför rambeslutets tillämpningsområde faller således böter och andra icke frihetsberövande påföljder samt särskild rättsverkan av brott. Om det utöver den frihetsberövande påföljden har dömts ut t.ex. böter, men dessa ännu inte betalats eller drivits in, ska detta inte hindra överförandet av den frihetsberövande påföljden. Rambeslutet är tillämpligt oavsett om den dömde befinner sig i den utfärdande eller i den verkställande staten (artikel 3).

Av artikel 3a framgår i vilka fall den verkställande staten är skyldig att erkänna en dom och verkställa en påföljd samt i vilka fall detta är frivilligt för den verkställande staten. Bestämmelsen ska läsas tillsammans med artikel 5 som reglerar i vilka fall den dömdes samtycke till överförande är en förutsättning för överförande, artikel 7 som reglerar kravet på dubbel straffbarhet och artikel 9 som innehåller avslagsgrunder. Den verkställande staten är skyldig att erkänna en dom och verkställa en påföljd när den dömde är medborgare och bor i den verkställande staten (artikel 3a.1 (a)). Den dömdes samtycke krävs inte i ett sådant fall, vilket är en nyordning i förhållande till Europarådets konvention från 1983 om överförande av dömda personer (överförandekonventionen, SÖ 1985:81 och 2000:47) och dess tilläggsprotokoll från 1997 (tilläggsprotokollet, SÖ 2000:53), se avsnitt 3.1. Polen har under en övergångsperiod undantagits från skyldigheten att ta emot denna kategori av dömda, om Polen inte samtycker till överförandet (artikel 5.4). Med begreppet

”bor” ska enligt skäl 11 förstås den ort till vilken den dömde har anknytning genom hemvist samt faktorer som familj och sociala och yrkesmässiga band. Även i fall där den dömde inte bor i den verkställande staten är den staten skyldig att erkänna en dom och verkställa en påföljd om den dömde är medborgare där och kommer att utvisas dit efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisningsbeslut eller beslut om avlägsnande i domen eller i ett annat avgörande eller åtgärd som vidtas till följd av domen (artikel 3a.1 (b)). Samtycke från den dömde krävs inte heller i dessa fall, vilket motsvarar den ordning som gäller enligt tilläggsprotokollet till överförandekonventionen.

I övriga fall, dvs. när påföljden avser andra än medborgare som bor i eller ska utvisas till den verkställande staten, är den verkställande staten inte skyldig att verkställa påföljden utan måste samtycka i varje enskilt fall (artikel 3a.1 (c)). Dessutom krävs i dessa fall den dömdes samtycke, utom när han eller hon flytt till den verkställande staten i syfte att undvika en straffprocess eller straffverkställighet i den utfärdande staten.

En medlemsstat kan genom en förklaring utvidga det tvingande samarbetsområdet som verkställande stat – dvs. de fall som omfattas av 3a.1 (a) och (b) – till att omfatta även vissa personkategorier som annars faller inom det frivilliga tillämpningsområdet (artikel 3a.5). De personkategorier som omfattas av denna möjlighet är dömda personer som inte är medborgare i den verkställande staten men som sedan minst fem år är stadigvarande och lagligen bosatta där och kommer att behålla sina permanenta uppehållstillstånd där samt alla medborgare i den verkställande staten, även om de inte bor där eller ska utvisas dit. Vad som avses med permanent uppehållstillstånd definieras särskilt i rambeslutet.

Kravet på dubbel straffbarhet

När det gäller kravet på dubbel straffbarhet, dvs. att brottet som föranlett domen och påföljden ska utgöra ett brott också i den verkställande staten, har rambeslutet i princip samma

konstruktion som flera tidigare rambeslut, bl.a. rambeslutet om den europeiska arresteringsordern och överlämnande mellan medlemsstaterna. Kravet på dubbel straffbarhet får inte ställas upp om den utfärdande staten anser att brottet som föranlett domen och påföljden motsvarar något av de brott som räknas upp i listan i artikel 7.1 och brottet enligt den utfärdande statens lagstiftning i fråga kan leda till ett frihetsstraff eller en frihetsberövande åtgärd i minst tre år. Varje medlemsstat kan dock avge en förklaring om att den vid överförande kommer att kräva dubbel straffbarhet, dvs. att de s.k. listbrotten inte undantas från kravet på dubbel straffbarhet (artikel 7.4).

Brotten i listan, som i väsentliga delar motsvarar listorna i tidigare rambeslut, är till viss del harmoniserade inom EU. Listan omfattar flera av de vanligaste brottsbalksbrotten (t.ex. mord, grov misshandel, våldtäkt, rån och bedrägeri) men även brott inom specialstraffrätten, t.ex. terroristbrott, narkotikabrott, miljöbrott och brott mot vapenlagen. De brott som anges i listan motsvarar dock inte nödvändigtvis brott som i den svenska lagen har samma beteckning som i listan. Listbrottet ”deltagande i en kriminell organisation” motsvaras t.ex. inte av någon brottsbeteckning i svensk lag, men kan innefatta t.ex. vålds- eller hotbrott. Efter ett beslut från rådet kan listan utvidgas eller ändras (artikel 7.2).

För brott som inte omfattas av listan får den verkställande staten kräva dubbel straffbarhet för att verkställighet av domen ska beviljas (artikel 7.3 och 9.1 (b)).

Vägransgrunder

Enligt artikel 8 ska den verkställande staten erkänna en dom som har översänts enligt kriterierna i artikel 3a och omedelbart vidta alla åtgärder som krävs för verkställighet av påföljden, såvida den inte väljer att åberopa någon vägransgrund. I artikel 9.1 anges de omständigheter den verkställande staten får åberopa för att inte erkänna domen och verkställa påföljden.

Den verkställande staten får vägra att erkänna domen och verkställa påföljden

– om det intyg som skickas med domen är ofullständigt eller uppenbart inte överensstämmer med domen och sedan inte kompletteras inom en rimlig tidsfrist (punkt a),

– om kriterierna för översändande av dom och intyg inte är uppfyllda, exempelvis om den dömda inte är medborgare i den verkställande staten eller ska utvisas dit till följd av det brott han eller hon begått (punkt ab),

– om verkställigheten skulle strida mot principen om ne bis in idem, dvs. att ingen ska dömas två gånger för samma gärning (punkt ac),

– om det brott som domen avser inte är straffbart i den verkställande staten. Vägransgrunden vid dubbel straffbarhet gäller även vid de s.k. listbrotten i artikel 7.1, om den verkställande staten har avgett en förklaring enligt artikel 7.4,

– om den utdömda påföljden enligt den verkställande statens lagstiftning är föremål för preskription (punkt c),

– om det enligt den verkställande statens lagstiftning finns regler om immunitet som gör det omöjligt att verkställa domen (punkt cb),

– om den dömda enligt lagstiftningen i den verkställande staten på grund av sin ålder inte kan hållas straffrättsligt ansvarig för den gärning som påföljden avser (punkt d),

– om mindre än sex månader av straffet återstår att avtjäna när den behöriga myndigheten i den verkställande staten tar emot domen (punkt e),

– om domen, på det sätt som närmare anges i bestämmelsen, har meddelats i den dömdes utvaro (punkt f),

– om den utfärdande staten inte samtycker till att den dömda lagförs, döms eller på annat sätt berövas sin frihet i den verkställande staten för något annat brott än det brott som överförandet avser och som begicks före överförandet (punkt g),

– om påföljden innebär psykiatrisk vård eller annan vård eller åtgärd som inte ens med rambeslutets regler om anpassning av påföljder kan verkställas enligt rätts- eller hälsosystemet i den verkställande staten (punkt i), eller

– om brottet helt, eller till stor eller väsentlig del begåtts på den verkställande statens territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium (punkt j). Denna s.k. territorialitetsklausul är endast avsedd att tillämpas i exceptionella undantagsfall med beaktande av omständigheterna i det särskilda fallet (artikel 9.1a och skäl 12).

Om en dom avser flera gärningar och en vägransgrund är tillämplig för endast en av gärningarna, kan den verkställande staten antingen vägra erkännande och verkställighet för hela domen och påföljden eller i det enskilda fallet komma överens med den utfärdande staten om delvis erkännande och verkställighet av domen och påföljden och under vilka villkor det ska ske, dock under förutsättning att det inte leder till att påföljden blir längre (artikel 9a).

Artikel 9 innehåller inte någon fullständig reglering av vilka möjligheter en verkställande stat har att avstå från att erkänna och verkställa en dom. Rambeslutet ändrar inte skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen (artikel 3.4 och skäl 7). Ingenting i rambeslutet bör heller tolkas som ett förbud att vägra verkställa en dom, om det finns saklig grund att tro att påföljden syftar till att straffa en person på grundval av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning eller att denna persons ställning skadas av något av dessa skäl (skäl 7). Rambeslutet hindrar inte medlemsstaterna från att tillämpa sina konstitutionella bestämmelser om prövning i laga ordning och om föreningsfrihet samt tryck- och yttrandefrihet i andra medier.

I de fall det, efter det att intyget och domen översänts till den verkställande staten, visar sig i praktiken omöjligt att verkställa påföljden i den verkställande staten därför att den dömde inte kan påträffas på dess territorium är den staten inte skyldig att verkställa straffet (artikel 17.1 aa).

Innebörden av att straffverkställigheten överförs

När den verkställande staten slutligt beslutat om erkännande av domen och om överförande av verkställigheten, och den dömde i de fall han eller hon befinner sig i den utfärdande staten har överförts till den verkställande staten, påbörjas verkställigheten där. Rätten att verkställa påföljden återgår till den utfärdande staten om den dömde rymmer från fängelset i den verkställande staten innan påföljden verkställts (artikel 18). Den verkställande staten måste dock avbryta eller upphöra med verkställigheten om den utfärdande staten informerar om ett beslut eller en åtgärd som innebär att påföljden inom viss tid eller omedelbart inte längre kan verkställas, exempelvis ett beslut om nåd eller amnesti (artikel 16). Både den utfärdande och den verkställande staten har nämligen rätt att besluta om nåd och amnesti när verkställigheten har inletts i den verkställande staten. Endast den utfärdande staten får däremot ompröva den påföljd som överförs (artikel 15). Regleringen om nåd, amnesti och omprövning motsvarar i princip den ordning som gäller enligt överförandekonventionen.

Som huvudregel ska påföljden i den verkställande staten verkställas utan att den förändras till sin art eller längd (artikel 8). Är påföljdens art eller längd oförenlig med den verkställande statens lagstiftning kan påföljden dock i undantagsfall och under vissa förutsättningar anpassas till den verkställande statens lagstiftning. En påföljd får aldrig anpassas så att den genom sin art eller sin längd blir strängare än den påföljd som dömts ut i den utfärdande staten. Anpassning av längden av påföljden får endast ske om längden överstiger den strängaste påföljd som föreskrivs för liknande brott enligt den nationella lagstiftningen. Påföljdens längd får inte anpassas så att den understiger den strängaste påföljd som föreskrivs för liknande brott enligt den verkställande statens lagstiftning. Anpassning av påföljdens art får ske till ett straff eller en åtgärd som föreskrivs i den verkställande statens lagstiftning för liknande brott. Ett sådant straff eller en sådan åtgärd ska så nära som möjligt motsvara den

påföljd som dömts ut i den utfärdande staten och kan därför inte omvandlas till ett bötesstraff.

Efter ett överförande tillämpas den verkställande statens regler om straffverkställighet, t.ex. bestämmelserna om villkorlig frigivning (artikel 13). Det är en ordning som motsvarar det som i dag gäller enligt överförandekonventionen. En nyhet i förhållande till överförandekonventionen är dock att den verkställande staten har möjlighet att ta hänsyn till den utfärdande statens bestämmelser om villkorlig frigivning.

Den verkställande staten ska stå för alla kostnader som ett överförande av straffverkställigheten innebär, dock inte för transportkostnaderna för att överföra den dömda eller för kostnader som uteslutande uppkommer på den utfärdande statens territorium (artikel 19).

I artikel 14 regleras den s.k. specialitetsprincipen. Principen skyddar, liksom i tilläggsprotokollet till överförandekonventionen – i de fall den dömda inte samtycker till överförandet – mot frihetsberövande, åtal eller straff i den verkställande staten för andra brott som begåtts före överförandet än de brott som överförandet avser. För att den som överförs ska kunna åtalas för sådana brott som begåtts före överförandet krävs som regel medgivande från den utfärdande staten eller att den dömda uttryckligen förklarar sig avstå från specialitetsprincipens skydd. Skyddet gäller inte om den dömda haft möjlighet att lämna den verkställande staten men inte gjort det inom 45 dagar eller om den dömda efter frigivningen återvänt till den verkställande staten efter att ha lämnat landet.

Förfaranderegler

Det är den utfärdande staten som kan begära att en i den staten meddelad dom erkänns och påföljd verkställs i den verkställande staten. Den verkställande staten och den dömda kan dock begära att den utfärdande staten inleder ett förfarande enligt rambeslutet, men den utfärdande staten är inte skyldig att efterkomma en sådan framställning (artikel 3a.3). Förfarandet

inleds genom att den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översänder domen, eller en bestyrkt kopia av den, samt intyget direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten. All kommunikation ska ske direkt mellan de behöriga myndigheterna i de två staterna. Den utfärdande staten kan översända domen och intyget endast till en medlemsstat åt gången (artikel 4). Intyget ska vara översatt till den verkställande statens officiella språk eller till något annat språk som den verkställande staten till rådet förklarat sig godta vid tillämpningen av rambeslutet (artikel 18). Som huvudregel behöver inte domen vara översatt, men den verkställande staten kan avge en förklaring att den förbehåller sig rätten att vid behov begära att domen eller väsentliga delar av den ska åtföljas av en översättning.

Om den dömde befinner sig i den verkställande staten kan den utfärdande staten, innan den översänder domen och intyget eller i samband med översändandet av domen och intyget, begära att den verkställande staten provisoriskt frihetsberövar den dömde i avvaktan på beslut om erkännande av domen och verkställighet av påföljden (artikel 10b). En motsvarande möjlighet finns i artikel 2 i tilläggsprotokollet till överförandekonventionen.

I de fall där den dömde befinner sig i den utfärdande staten ska den utfärdande staten innan den översänder domen och intyget ge den dömde tillfälle att muntligen eller skriftligen uttrycka sin inställning till framställningen och om så sker underrätta den verkställande staten om den dömdes uppfattning (artikel 5.2).

I vissa fall kan ett samrådsförfarande med den verkställande staten föregå översändandet av domen och intyget (artikel 3a.1a). Samråd är obligatoriskt i de fall där den verkställande staten enligt rambeslutet inte är skyldig att erkänna domen och verkställa påföljden (artikel 3a.2). I övriga fall är samråd frivilligt och kan bl.a. användas i syfte att förvissa sig om att syftet om social återanpassning gynnas av ett överförande av straffverkställigheten. Under detta samråd får den behöriga myndigheten i den verkställande staten avge ett motiverat yttrande om den

bedömer att ett överförande inte skulle tjäna syftet att underlätta den dömdes sociala återanpassning (artikel 3a.2a). Sker inget samråd kan den verkställande staten på eget initiativ avge ett sådant yttrande så snart den mottagit intyget och domen. Yttrandet är inte bindande för den utfärdande staten men avges det efter översändandet av domen och intyget måste den utfärdande staten ta ställning till yttrandet och fatta beslut om intyget ska återkallas eller inte. Så länge verkställigheten i den verkställande staten inte påbörjats får den utfärdande staten återkalla intyget och ska då uppge skälen till detta (artikel 10a).

Om den utfärdande staten beslutar att översända domen och intyget till den verkställande staten ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten med hjälp av ett till intyget bifogat formulär underrätta den dömden om beslutet på ett språk som denne förstår (artikel 5.3 och bilagan till intyget).

När den behöriga myndigheten i den verkställande staten har tagit emot domen och intyget ska den snarast möjligt och senast inom nittio dagar slutgiltigt besluta om den ska erkänna domen och verkställa påföljden. Inom samma tidsrymd ska myndigheten underrätta den utfärdande staten om sitt beslut och om ett eventuellt beslut att anpassa påföljden (artikel 10). Om den utfärdande staten har begärt det ska den verkställande staten dessutom underrätta den utfärdande staten om tillämpliga bestämmelser i den verkställande staten om förtida eller villkorlig frigivning. Den utfärdande staten kan, efter att ha tagit emot denna information, samtycka till tillämpningen av dessa bestämmelser eller återkalla intyget (artikel 13.3). Nationella förfaranden för överklagande i den verkställande staten ska i princip vara avslutade inom nittiodagarsfristen (skäl 13). Om den verkställande staten i undantagsfall inte kan hålla tidsfristen om nittio dagar ska den omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och ange skälen till förseningen och den tid som uppskattningsvis behövs för att det slutgiltiga beslutet ska kunna fattas (artikel 10.3). Erkännandet av domen får skjutas upp även utöver tidsfristen om intyget är ofullständigt eller om den verkställande staten begär en översättning av domen (artikel 9b, 10.2 och 18.3).

Om den verkställande staten överväger att fatta beslut om att inte erkänna domen och verkställa påföljden, är den i fråga om några av vägransgrunderna skyldig att dessförinnan samråda med den utfärdande staten (artikel 9.2). Om en dom avser flera gärningar och en vägransgrund är tillämplig för en av gärningarna måste dessutom den verkställande staten samråda med den utfärdande staten om möjligheten att nå en överenskommelse om delvis erkännande och delvis verkställighet av påföljden innan den vägrar erkännande och verkställighet för hela domen och påföljden (artikel 9a).

Så snart den verkställande staten har fattat beslut att erkänna domen och verkställa påföljden ska den dömde, såvida han eller hon befinner sig i den utfärdande staten, överföras till den verkställande staten. Det ska ske vid en tidpunkt som de båda medlemsstaterna enas om, dock senast inom trettio dagar från beslutet. Vid oförutsedda omständigheter som omöjliggör ett överförande inom den fristen kan överförandet skjutas upp tills hindret har upphört (artikel 11).

Om den dömde inte befinner sig i den utfärdande staten vid tidpunkten för översändandet av domen och intyget och det senare visar sig att den dömde inte kan påträffas i den verkställande staten, ska den verkställande staten enligt artikel 17.1 a bis genast underrätta den utfärdande staten om detta. Den verkställande staten har då ingen skyldighet att verkställa påföljden. I artikel 17 uppräknas flera situationer där den verkställande staten är skyldig att omedelbart informera den utfärdande staten om verkställigheten av påföljden efter överförandet, bl.a. om den dömde rymmer från anstalten och när påföljden till fullo verkställts.

Överförande av straffverkställighet till följd av en europeisk arresteringsorder

Rambeslutet ska även i tillämpliga delar användas vid överförande av straffverkställighet till följd av en föregående europeisk arresteringsorder i de fall det kan bli aktuellt (se

avsnitt 3.3). Bestämmelserna i det här aktuella rambeslutet ska tillämpas i den utsträckning som de är förenliga med och inte inverkar på bestämmelserna i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder (artikel 19a). Det innebär bland annat att den verkställande staten, i den utsträckning det inte strider mot tillämpningen av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, kan kontrollera om det föreligger skäl för avslag enligt artikel 9 (skäl 6d).

Ikraftträdande m.m.

Avsikten är att rambeslutet ska antas så snart som möjligt och att det därefter kan träda i kraft. Enligt artikel 21 ska medlemsstaterna senast tre år efter ikraftträdandet ha vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra rambeslutet. Framställningar som inkommit efter tidsfristen för genomförandet ska hanteras enligt rambeslutet. En medlemsstat kan dock genom en förklaring skjuta upp rambeslutets tillämplighet för domar som meddelats fram till tre år efter antagandet av rambeslutet (artikel 20a). När rambeslutet trätt i kraft ska det i princip ersätta alla andra konventioner och överenskommelser om överförande som tillämpas mellan medlemsstaterna, i första hand överförandekonventionen och dess tilläggsprotokoll. Medlemsstaterna får dock fortsätta att tillämpa bilaterala och multilaterala överenskommelser om de ytterligare utvecklar målen och förenklar förfarandet enligt rambeslutet (artikel 20). För svensk del är det nordiska samarbetet om överförande en sådan överenskommelse. I avsnitt 5.2 föreslås att Sverige ska avge en underrättelse om att Sverige som huvudregel kommer att fortsätta tillämpa de nordiska reglerna i förhållande till Danmark och Finland.

3 Nuvarande reglering

Som regel sker det internationella samarbetet om överförande mellan Sverige och andra stater av verkställighet av frihetsberövande straff på avtalsrättslig grund. Det är även möjligt för Sverige att i undantagsfall samarbeta utan stöd av en internationell överenskommelse. Nedan följer en redogörelse för de överenskommelser om överförande av frihetsberövande straff som Sverige har ingått samt hur de har genomförts i svensk lagstiftning.

3.1 Internationella verkställighetslagen

Allmänt om lagens tillämpningsområde

Enligt lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottsmålsdom (internationella verkställighetslagen) har regeringen behörighet att generellt förordna, dvs. i förordning bestämma, att bl.a. frihetsberövande påföljder som har dömts ut i en annan stat får verkställas i Sverige eller att svenska frihetsberövande påföljder får verkställas i en annan stat, i den mån detta följer av en bilateral eller multilateral överenskommelse som Sverige ingått med en annan stat. Av förordningen (1977:178) med vissa bestämmelser om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottsmålsdom framgår vilka överenskommelser som omfattas av regeringens förordnanden i förhållande till andra stater som tillträtt dessa överenskommelser. De viktigaste överenskommelserna är 1970 års

konvention om brottmålsdoms internationella rättsverkningar, 1983 års konvention om överförande av dömda personer med 1997 års tilläggsprotokoll, 1990 års tillämpningskonvention till 1985 års Schengenavtal och de bilaterala avtal om överförande av straffverkställighet som Sverige har ingått¹. Om det inte finns något bilateralt eller multilateralt avtal kan regeringen enligt lagen, om synnerliga skäl föreligger i ett enskilt fall, genom regeringsbeslut förordna att frihetsberövande påföljd som dömts ut i Sverige får verkställas i främmande stat eller att frihetsberövande påföljd som ådömts svensk medborgare eller utlänning med hemvist i Sverige får verkställas här. Regeringens förordnande om att verkställa frihetsberövande påföljd i annan stat får inte omfatta verkställighet av något annat beslut om överlämnande till särskild vård än överlämnande till rättspsykiatrisk vård.

Om ett straff verkställs i Sverige efter överförande hit följer av internationella verkställighetslagen att verkställigheten ska ske enligt svenska regler, vilket bl.a. inkluderar bestämmelserna om villkorlig frigivning. Bestäms inte ny påföljd i Sverige får verkställighet äga rum här även om påföljden är strängare än den som enligt svensk lag kan följa på brotten. Verkställigheten i Sverige får inte ske på sådant sätt att påföljden blir strängare än den påföljd som ådömts i den främmande staten. Den dömd ska också, såvida inte annat följer av den överenskommelse som överförandet baseras på, få räkna till godo vad han eller hon utstått av påföljden i den främmande staten samt den tid han eller hon varit anhållen eller häktad där eller i Sverige på grund av brotten.

Det finns få bestämmelser av mer allmän karaktär i lagen. Flertalet bestämmelser reglerar de specifika förutsättningar och förfaranden som gäller för överförande enligt Europarådets konventioner, se nedan.

¹ Sverige har sedan 1989 ett bilateralt avtal med Thailand om överförande av straffverkställighet (SÖ 1990:35 och 2004:24) och sedan 2003 ett motsvarande avtal med Kuba (SÖ 2003:34).

Överförandekonventionen och dess tilläggsprotokoll

Överförandekonventionen syftar i första hand till att främja dömda personers återanpassning till samhället. Konventionen innebär inte någon skyldighet för en stat att överföra eller att överta straffverkställighet. Ett överförande förutsätter alltid både domslandets och den verkställande statens samtycke. Även den dömda måste samtycka till ett överförande enligt konventionen. Konventionen möjliggör överförande av frihetsberövande påföljder under vissa förutsättningar. År 2001 tillträdde Sverige 1997 års tilläggsprotokoll till överförandekonventionen som – utöver de förutsättningar som gäller enligt konventionen – bl.a. möjliggör överförande i vissa fall utan den dömdes samtycke.

Samtliga medlemsstater i EU har tillträtt överförandekonventionen och 20 medlemsstater, förutom Sverige, har tillträtt tilläggsprotokollet. Flertalet överföranden mellan EU:s medlemsstater sker med stöd av den konventionen och dess tilläggsprotokoll. Överförande inom Norden sker dock som regel med stöd av särskilda regler, se nedan. Antalet överföranden från Sverige till andra medlemsstater inom EU förutom de nordiska länderna har de senaste åren legat på omkring 70 per år men år 2006 var antalet 96 överföranden. Antalet överföranden till Sverige har inte överstigit tio personer per år.

Enligt internationella verkställighetslagen ska en framställning om verkställighet i Sverige av en utländsk frihetsberövande påföljd enligt överförandekonventionen eller dess tilläggsprotokoll göras av behörig myndighet i en annan stat och ges in till Justitiedepartementet. Frågan om verkställighet får ske i Sverige prövas av regeringen. Regeringen kan också, om den dömda samtycker till överförande, besluta att göra en framställning till en annan stat om tillstånd att få verkställa en utländsk påföljd i Sverige.

För att en utländsk påföljd ska få verkställas i Sverige krävs enligt lagen att den dömda är svensk medborgare eller har hemvist här. Enligt konventionen gäller som huvudregel att den dömda ska vara medborgare i den verkställande staten. Sverige

har dock i en förklaring angett att överförande till Sverige även kan ske av utlänningar med hemvist här. Vidare ska den gärning som påföljden avser motsvarar ett brott enligt svensk lag och att den tid för frihetsberövande som återstår när framställningen görs uppgår till minst sex månader såvida inte särskilda skäl talar för att verkställigheten ändå förs över till Sverige. Dessutom är det som angivits ovan en förutsättning att den dömde samtycker till överförande.

Enligt tilläggsprotokollet krävs inte samtycke från den dömde om han eller hon har flytt till den stat där denne är medborgare i syfte att undandra sig verkställigheten av en dom (flyktfallet). Överförande kan även ske utan den dömdes samtycke när han eller hon utöver den frihetsberövande påföljden ska utvisas eller avvisas på grund av brottet genom beslut antingen i brottmålsdomen eller i anslutning till brottmålsdomen. Samma sak gäller när ett beslut får som konsekvens att den dömde inte längre får stanna kvar i domslandet när han eller hon friges (utvisningsfallet). I flyktsituationen finns det enligt lagen möjlighet att i Sverige, på begäran av den andra staten, använda tvångsmedel mot den dömde, om det finns risk för att han eller hon annars undandrar sig verkställighet av påföljden. Sådant tvångsmedel kan komma i fråga både före och efter det att en framställning från den andra staten har gjorts.

Om en framställning om överförande till Sverige beviljas kan regeringen antingen själv meddela de närmare föreskrifter som behövs för verkställigheten i Sverige (s.k. fortsatt straffverkställighet) eller överlämna åt riksåklagaren att hos Stockholms tingsrätt ansöka om att ny påföljd ska bestämmas enligt vad som i svensk lag är föreskrivet om påföljd för motsvarande gärning (s.k. omvandling). Inom ramen för fortsatt straffverkställighet har regeringen möjlighet att i enlighet med konventionen anpassa den utländska påföljden för det fall att den till sin natur eller längd är oförenlig med svensk lag. Regeringen torde t.ex. kunna föreskriva att en utländsk dom på ungdomsfängelse ska verkställas i Sverige som sluten ungdomsvård. Tillämpas omvandlingsförfarandet sker handläggningen enligt rättegångsbalkens regler och den utländska domen ersätts med en svensk

påföljd. Den dömdes skuld får dock inte prövas på nytt i en sådan dom.

Under samma förutsättningar som anges ovan kan framställning göras om att en svensk frihetsberövande påföljd ska verkställas i en annan stat. Sådan framställning görs av Kriminalvården, eller när det gäller verkställighet av överlämnande till rättspsykiatrisk vård, av Socialstyrelsen. Framställningen överlämnas till Justitiedepartementet som vidarebefordrar framställningen till behörig myndighet i den andra staten. När den andra staten inkommit med besked om den samtycker till överförande eller inte, beslutar Kriminalvården respektive Socialstyrelsen slutligt i frågan. Om beslutet går den dömda emot kan han eller hon överklaga ärendet till regeringen för avgörande. Kriminalvården eller Socialstyrelsen kan, om det finns särskilda skäl, överlämna ärendet direkt till regeringen för avgörande utan att först själv pröva frågan.

Schengenkonventionen

Under samma förutsättningar som beskrivits ovan kan överföranden till och från Sverige ske utan den dömdes samtycke enligt 1990 års tillämpningskonvention till 1985 års Schengenavtal (Schengenkonventionen, SÖ 1998:49) om den dömda flytt för att undandra sig verkställighet av en dom i domlandet. Sverige tillträdde konventionen 2001 och regleringen är tillämplig i förhållande till de EU-stater som anslutit sig till Schengensamarbetet och är bundna av de relevanta bestämmelserna i Schengenkonventionen.

Brottmålsdomskonventionen

År 1974 tillträdde Sverige Europarådets konvention om brottmålsdoms internationella rättsverkningar (brottmålsdomskonventionen, SÖ 1973:55 och 2000:45). Förutom Sverige har 23 länder, varav elva medlemsstater i Europeiska unionen,

tillträtt konventionen. Överföranden enligt brottmålsdomskonventionen är mycket sällsynta, vilket till stor del beror på att förfarandet enligt konventionen är relativt komplicerat. Konventionen syftar liksom överförandekonventionen till att främja dömda personers återanpassning till samhället och innebär att bl.a. fängelsedomar kan överföras mellan konventionsstaterna. Till skillnad från vad som gäller enligt överförandekonventionen är en stat i princip förpliktigad att överta verkställigheten efter en framställning, förutsatt att alla förutsättningar är uppfyllda. Samtycke från den dömda är inte något krav enligt konventionen.

Själva förfarandet är betydligt mer detaljerat än vid överföranden enligt överförandekonventionen, bl.a. krävs ett domstolsbeslut i den verkställande staten för att överförande ska kunna ske. Den reglering i internationella verkställighetslagen som rör brottmålsdomskonventionen är också mer utförlig än den som rör överförandekonventionen. En framställning om verkställighet enligt brottmålsdomskonventionen görs hos Justitiedepartementet. I lagen finns både tvingande och fakultativa vägransgrunder. Bland de tvingande hindren märks bl.a. kravet på dubbel straffbarhet och kravet på att den dömda som regel ska vara medborgare eller ha hemvist i Sverige. Till de fakultativa vägransgrunderna räknas bl.a. att påföljden avser ett politiskt eller militärt brott eller ett brott som har begåtts utanför domslandets territorium. Om regeringen inte avslår framställningen direkt med stöd av vissa av absoluta vägransgrunder ska framställningen överlämnas till riksåklagaren för att denna hos Stockholms tingsrätt ska ansöka om att en ny påföljd bestäms. Handläggningen sker på samma sätt som när omvandlingsförfarandet tillämpas vid överföranden till Sverige enligt överförandekonventionen.

Framställningar om överförande till en annan stat av verkställigheten av en svensk dom får inte göras om den dömda är svensk medborgare och inte samtycker till överförandet eller om man kan förvänta sig att vissa tvingande vägransgrunder föreligger i den andra staten. I princip tillämpas samma

förfaranderegler vid sådana framställningar som vid framställningar från Sverige enligt överförandekonventionen.

3.2 Nordiska verkställighetslagen

För de nordiska länderna finns en enhetlig och i princip likalydande lagreglering om överförande av verkställighet av straff, för Sveriges del genom lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. De nordiska lagarna möjliggör överförande av bl.a. fängelsestraff eller motsvarande straff mellan de nordiska länderna. Internationella verkställighetslagen gäller inte i fråga om verkställighet som regleras genom den nordiska verkställighetslagen. Verkställighet av beslut om överlämnande till särskild vård omfattas däremot inte av samarbetet. Uppkommer fråga om att överföra verkställigheten av rättspsykiatrisk vård till eller från Sverige till annat nordiskt land tillämpas i stället överförandekonventionen och den internationella verkställighetslagen.

En frihetsberövande påföljd som dömts ut i ett annat nordiskt land får enligt den nordiska verkställighetslagen verkställas i Sverige, om den dömden är svensk medborgare eller har hemvist här eller, om personen redan befinner sig i Sverige, det med hänsyn till omständigheterna är lämpligast. Under motsvarande förutsättningar får ett svenskt fängelsestraff verkställas i ett annat nordiskt land. Den dömdes samtycke är inte nödvändigt för överförande och det finns inte i lagen något krav på dubbel straffbarhet. Innan framställningen görs måste dock som regel domen ha vunnit laga kraft.

Beviljas verkställighet i Sverige, ska påföljden omvandlas till fängelse på lika lång tid. Har straffet börjat verkställas i den andra staten ska strafftiden räknas från verkställighetens början i den staten.

De nordiska verkställighetslagarna bygger på direktkontakt mellan de behöriga myndigheterna i respektive stat och på att den rättsliga prövningen görs av de behöriga myndigheterna och

inte av regeringarna eller i övrigt på politisk nivå. I Sverige svarar Kriminalvården både för att göra en framställning om överförande och för att slutligt pröva frågan om överförande till och från Sverige. Kriminalvårdens beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Inom ramen för det nordiska samarbetet har under senare år omkring 200 personer överförts för straffverkställighet till Sverige från ett annat nordiskt land och ungefär lika många har i samma syfte överförts från Sverige till ett annat nordiskt land.

3.3 Överförande av straffverkställighet till följd av en europeisk arresteringsorder

Den 1 januari 2004 började EU:s rambeslut om en europeisk arresteringsorder och om överlämnande mellan medlemsstaterna tillämpas (EGT L 190, 18.7.2002, s. 1). Rambeslutet ersatte i princip de utlämningsförfaranden som tidigare tillämpades mellan EU:s medlemsstater och innebär att en person under vissa förutsättningar kan överlämnas för lagföring eller straffverkställighet i den stat som utfärdat arresteringsordern. Rambeslutet har genomförts i svensk rätt genom lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder (arresteringsorderlagen) och genom förordningen (2003:1178) om överlämnande till Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

Enligt arresteringsorderrambeslutet kan det i två situationer i anledning av en arresteringsorder bli aktuellt att överföra straffverkställigheten till den verkställande staten. Det gäller fall när den eftersökte är medborgare eller har annan stark anknytning till den verkställande staten. Den första situationen avser fall när den eftersökte är begärd överlämnad till den utfärdande staten för lagföring. I arresteringsorderlagen finns den situationen reglerad genom att en svensk medborgare som regel inte får överlämnas till en annan medlemsstat för lagföring om han eller hon begär att straffverkställigheten ska ske i Sverige. För att överlämnande för lagföring ska få ske i sådana

fall krävs att det finns en garanti från den andra staten om att en eventuell frihetsberövande påföljd som döms ut i den andra staten ska få avtjänas i Sverige. Den andra situationen i arresteringsorderrambeslutet avser fall där den sökta är begärd överlämnad för straffverkställighet. Enligt arresteringsorderlagen ska en begäran om överlämnande av en svensk medborgare för straffverkställighet som huvudregel vägras om den eftersökta begär att verkställigheten av påföljden ska ske i Sverige. Överlämnande får dock ändå ske om den svenske medborgaren vid tiden för gärningen sedan minst två år stadigvarande har vistats i den utfärdande medlemsstaten, såvida det inte med hänsyn till den eftersöktes personliga förhållanden eller av någon annan anledning finns särskilda skäl till att påföljden ändå verkställs i Sverige. Ska en frihetsberövande påföljd som dömts ut i en annan medlemsstat verkställas i Sverige, ska den myndighet som ansvarar för verkställigheten i Sverige besluta om överförande av verkställigheten hit.

Av förordningen om överlämnande till Sverige enligt en europeisk arresteringsorder följer att någon som i Sverige har dömts till en frihetsberövande påföljd kan komma att verkställa påföljden i en annan EU-stat om den staten vägrar att överlämna den dömde för straffverkställighet i Sverige eller om den dömde har överlämnats till Sverige för lagföring och det har ställts upp ett villkor om återförande efter avslutad lagföring.

När verkställighet ska överföras, till eller från Sverige, i anslutning till ett ärende om överlämnande enligt en europeisk arresteringsorder, är det i Sverige Kriminalvården, Socialstyrelsen eller Statens Institutionsstyrelse som beslutar om och ombesörjer att verkställigheten överförs. Förfarandereglererna för överförande är delvis samma som vid överföranden enligt internationella verkställighetslagen. En viktig skillnad är att förfarandet inte innefattar någon prövning om överförande ska ske, eftersom detta redan är bestämt genom arresteringsorderförfarandet.

3.4 Straffverkställighet i Sverige av straff utdömda av internationella tribunaler och domstolar

Sverige har ingått straffverkställighetsavtal med Internationella brottmålstribunalen för f.d. Jugoslavien (SÖ 1999:25), Internationella brottmålstribunalen för Rwanda (SÖ 2004:17) och Specialdomstolen för Sierra Leone (SÖ 2006:10). Enligt lagen (1994:569) om samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt och lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone får regeringen besluta att fängelsedomar meddelade av dessa internationella domstolar verkställs i Sverige. I Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (SÖ 2002:59), som Sverige tillträdde år 2001, finns särskilda regler om verkställighet av straff vilka har genomförts i svensk rätt genom lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen. I lagen finns bestämmelser som möjliggör verkställighet i Sverige av den domstolens avgöranden.

Även i de fall som nu avses är som huvudregel svenska verkställighetsregler tillämpliga, t.ex. bestämmelser om villkorlig frigivning. Det innebär att fängelsedomar utdömda av dessa domstolar i allt väsentligt verkställs på samma sätt som utländska domar som verkställs i Sverige. Verkställighet i Sverige av fängelsestraff utdömda av dessa domstolar skiljer sig dock från övrig verkställighet av utländska fängelsedomar genom att de internationella domstolarna bibehåller starkare kontroll över verkställigheten. Exempelvis kan dessa internationella domstolar när som helst begära att verkställigheten i Sverige ska upphöra och att den dömde återförs till domstolen.

4 Genomförande av rambeslutet

Överförande av verkställighet av frihetsberövande påföljder är inte i sig något nytt i det internationella samarbetet. Sverige har sedan början av 1960-talet deltagit i samarbeten om överförande av frihetsberövande påföljder till och från Sverige. Ärenden om överförande av straffverkställighet är i dag en naturlig del av kriminalvårdens verksamhet.

Rambeslutet bygger på principen om ömsesidigt erkännande. Innebörden av principen är att EU:s medlemsstater ska erkänna och verkställa varandras rättsliga avgöranden och därvid utan vidare prövning godta de bedömningar som den beslutande myndigheten har gjort. I rambeslutet är prövningen av om den andra statens avgörande ska erkännas och verkställas begränsad till ett antal omständigheter (vägransgrunder). Om den verkställande staten finner att en sådan omständighet föreligger, får erkännande och verkställighet vägras. I annat fall ska den verkställande staten överta verkställigheten av påföljden.

Även om överförande av verkställighet i enlighet med ömsesidigt erkännande innebär en principiell nyhet, är den faktiska skillnaden mot dagens samarbete inte så markant i fråga om prövningen av förutsättningarna för överförande. Överförande som sker med stöd av Europarådets konventioner innefattar i praktiken inte någon materiell omprövning av det andra landets dom (se avsnitt 3.1). En viktig skillnad är dock att det konventionsbaserade samarbetet överlåter åt den verkställande staten att avgöra om överförande ska ske eller inte. I ett samarbete om överförande som sker enligt principen om ömsesidigt erkännande är det domslandet som avgör om

påföljden bör verkställas i en annan stat. Ett sådant samarbete ställer för svensk del krav på lagändringar i fall där Sverige är verkställande stat och en annan EU-stat översänder en dom för verkställighet här.

I avsnitt 4.1 nedan beskrivs de lagstiftningsmässiga åtaganden som följer om Sverige antar rambeslutet. Den närmare utformningen av sådan lagstiftning kräver ytterligare överväganden och några författningsförslag presenteras därför inte i denna promemoria. Skälen för detta anges i avsnitt 5.1.

Enligt vad som gäller för rambeslut i allmänhet får dessa genomföras av medlemsstaterna på det sätt som bäst passar den nationella lagstiftningens systematik och utformning. För Sveriges del har detta vid genomförande av tidigare rambeslut inneburit att inte all den lagstiftning som stiftas för att genomföra ett rambeslut alltid direkt har kunnat härledas till de absoluta åtaganden som följer av rambeslutet. Utmärkande för sådan lagstiftning är att den kan ändras utan att Sverige bryter sitt åtagande enligt rambeslutet. Även det nu aktuella rambeslutet bedöms kräva lagstiftning som inte direkt är ett utflöde av det åtagande som följer av rambeslutet. I avsnitt 4.2 redogörs för några av de viktigaste frågorna som kommer att kräva närmare överväganden i den lagstiftning som genomför rambeslutet. Inte heller i fråga om dessa regler är det emellertid möjligt att redan här lämna några författningsförslag.

4.1 Krav på ny lagstiftning

Bedömning: Det kommer att krävas lagstiftning om att en dom på fängelse eller annan frihetsberövande påföljd, som har meddelats i en annan EU-stat, ska erkännas och verkställas i Sverige på begäran av den andra staten. Av reglerna ska det framgå att erkännande och verkställighet får vägras endast i den utsträckning det följer av rambeslutet och att förfarandet ska ske i enlighet med de tidsfrister som föreskrivs i rambeslutet.

Skälen för bedömningen

Rambeslutet innebär ett åtagande att erkänna och verkställa andra EU-staters domar om frihetsberövande påföljder

Enligt den nuvarande regleringen i svensk lag om överförande av frihetsberövande straff och påföljder är Sverige som verkställande stat aldrig skyldig att erkänna och verkställa en annan stats dom, även om förutsättningarna för överförande av straffverkställighet i och för sig är uppfyllda. Rambeslutet introducerar ett nytt sätt att samarbeta om överförande av frihetsberövande påföljder, främst genom att det innebär ett åtagande att som verkställande stat på begäran erkänna och verkställa andra medlemsstaters domar på frihetsberövande påföljder. Det kommer därför att krävas bestämmelser om att en dom på fängelse eller en annan frihetsberövande påföljd som har meddelats i en annan EU-stat ska erkännas i Sverige och att påföljden ska verkställas här på begäran av den andra staten. Bestämmelserna kommer att reglera Sveriges skyldighet att verkställa frihetsstraff som har dömts ut i andra EU-stater och, som en följd därav, svenska myndigheters rätt att i anstalt omhändertaga personer som har ådömts sådana straff. Regleringen kräver föreskrifter som meddelas genom lag.

Åtagandet enligt rambeslutet innehåller dock vissa begränsningar. Skyldigheten för den verkställande staten att erkänna och verkställa en annan stats dom gäller endast dömda som kan hänföras till vissa personkategorier. Den verkställande staten är skyldig att verkställa frihetsberövande påföljder som avser egna medborgare som bor i den verkställande staten eller som ska utvisas dit. Åtagandet gäller oavsett om den dömde samtycker till överförande eller inte. Dessa begränsningar av åtagandet när Sverige är verkställande stat ska framgå av lagregleringen.

Erkännande och verkställighet får vägras endast i den utsträckning det följer av rambeslutet

Den verkställande staten får vägra att erkänna och verkställa en annan stats dom endast i den utsträckning det följer av rambeslutet. Utöver de begränsningar som följer av tillämpningsområdet – frihetsberövande påföljder som dömts ut i en annan EU-stat – och av omfattningen av åtagandet att erkänna och verkställa domar för vissa kategorier av dömda, får en medlemsstat vägra erkänna och verkställa en dom endast på de grunder som anges i rambeslutet – avslagsgrunder. Det är dock upp till varje medlemsstat att avgöra vilka avslagsgrunder den staten vill kunna åberopa. Vid genomförandet i Sverige av rambeslutet kommer därför att krävas överväganden i frågan om vilka avslagsgrunder som ska införas och hur dessa ska regleras; se vidare under avsnitt 4.2 och övervägandena där rörande förutsättningarna för erkännande och verkställighet av en påföljd.

Krav på förfarandet

Rambeslutet innebär en skyldighet för den verkställande staten att fatta beslut om erkännande och verkställighet inom – som regel – nittio dagar efter det att en annan EU-stat begärt överförande av en frihetsberövande påföljd. Av den kommande lagstiftningen ska det därför framgå att beslut om erkännande och verkställighet av en dom och påföljd ska fattas med beaktande av de tidsfrister som rambeslutet anger. I övrigt ålägger rambeslutet inte medlemsstaterna några absoluta åtaganden vad gäller förfarandet när staten är utfärdande eller verkställande stat. Se vidare under avsnitt 4.2 och övervägandena där rörande vissa frågor om förfarande m.m.

4.2 Närmare om genomförandet av rambeslutet

Allmänt om genomförandet av rambeslutet

I avsnitt 4.1 redovisas de lagstiftningsåtaganden som direkt följer av ett antagande av rambeslutet. Härutöver torde krävas en relativt omfattande reglering – såväl i lag som i förordning – för att på ett ändamålsenligt sätt bygga in de absoluta åtagandena i en praktiskt fungerande reglering. Nedan beskrivs de viktigaste frågorna där det kommer krävas överväganden i fråga om sådan reglering.

Vid genomförandet i Sverige av rambeslutet är det viktigt att hålla i minnet att åtagandena att erkänna och verkställa andra medlemsstaters domar motsvaras av motsvarande rättighet att som utfärdande stat kunna begära att andra medlemsstater erkänner och verkställer svenska domar. Det innebär att det vid genomförandet bör övervägas vilken reglering som ger de bästa möjligheterna att från Sverige överföra straffverkställigheten för personer med hemvist i andra EU-stater och vars återanpassning bäst gynnas av att verkställigheten överförs till hemlandet.

Frågan om vilka påföljder som ska omfattas

De frihetsberövande påföljder som i Sverige kan dömas ut för brott är fängelse, rättspsykiatrisk vård och sluten ungdomsvård. Verkställigheten av dessa påföljder kan anförtros en myndighet i en annan stat. Möjligheten att överföra verkställigheten skiljer sig dock åt beroende på vilken internationell överenskommelse och enligt vilken lag överförandet sker, se avsnitt 3. I vissa fall kan även den som begått brott dömas till överlämnande till vård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall. Verkställighet av sådan påföljd kan enligt nuvarande lagstiftning inte anförtros åt annan stat.

Frihetsberövande påföljder som i utlandet dömts ut för brott kan verkställas i Sverige. Även här skiljer sig möjligheten att överföra straffverkställighet åt beroende på vilken internationell överenskommelse och enligt vilken lag överförandet sker, se

avsnitt 3. Om den utländska påföljden till sin natur är sådan att den inte kan verkställas som fängelse, rättspsykiatrisk vård eller sluten ungdomsvård, kan den anpassas till en sådan påföljd. Anpassning sker då till den påföljd i svensk lagstiftning som mest liknar den utländska påföljden.

Som redovisas ovan är rambeslutet tillämpligt på varje frihetsstraff eller annan frihetsberövande åtgärd som döms ut under en begränsad eller obegränsad tid på grund av en straffbar gärning efter ett straffrättsligt förfarande. En medlemsstat är som utfärdande stat fri att själva välja vilka frihetsberövande påföljder som ska kunna begäras överförda till andra medlemsstater. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör övervägas vilka frihetsberövande påföljder som ska kunna verkställas i en annan EU-stat med stöd av rambeslutet. Utgångspunkten bör vara att de frihetsberövande påföljder som kan överföras enligt nuvarande reglering också ska kunna överföras enligt den nya regleringen. Det har inte framkommit något som tyder på att det av praktiska eller principiella skäl finns anledning att i detta avseende begränsa tillämpningsområdet. Det har visat sig att det i praktiken finns ett behov av överförande av fängelsestraff, rättspsykiatrisk vård och i någon mån också av sluten ungdomsvård. Verkställighet av dessa påföljder bör därför kunna överföras från Sverige även enligt det nya systemet.

Som redovisas i avsnitt 4.1 har Sverige som verkställande stat endast begränsade möjligheter att påverka vilka påföljder som kan överföras hit. En särskild svårighet är här de fall där den utländska påföljden är så utformad att den inte utan anpassning kan verkställas i Sverige. Ett exempel på det skulle kunna vara att en utländsk dom på ungdomsfängelse begärs överförd till Sverige. Eftersom det svenska påföljdssystemet inte innehåller en sådan påföljd, måste den anpassas till en svensk påföljd för att kunna verkställas här. Sådana fall är relativt få enligt den nuvarande ordningen och frågan torde endast aktualiseras i undantagsfall även vid tillämpning av rambeslutet. Regleringen bör kunna ta sin utgångspunkt i nuvarande regler om anpassning av utländska påföljder, som finns i bl.a. internationella

verkställighetslagen. Det innebär att sådana påföljder genom särskilt beslut anpassas till någon motsvarande svensk påföljd.

Frågan om vilka kategorier av dömda som ska omfattas

Enligt internationella verkställighetslagen krävs det som regel att den dömda är medborgare eller har hemvist i den verkställande staten för att ett överförande ska vara möjligt. Vid överföranden från Sverige med stöd av överförandekonventionen och dess protokoll kan i flertalet fall endast medborgare i den verkställande staten överföras, eftersom få konventionsstater så som Sverige har utvidgat medborgarskapsbegreppet till att även omfatta personer med hemvist i den verkställande staten. Den nordiska verkställighetslagen omfattar överförande av dömda som är medborgare eller har hemvist i den verkställande staten. Lagen möjliggör dessutom överförande av personer som redan befinner sig i den verkställande staten, om det med hänsyn till omständigheterna är lämpligt att ett överförande äger rum.

Rambeslutets tillämpningsområde omfattar alla som i ett straffrättsligt förfarande i en EU-stat dömts till en frihetsberövande påföljd (se avsnitt 2.2, särskilt artikel 3a i rambeslutet). Rambeslutet utpekar särskilt vissa personkategorier av dömda där medlemsstaterna är skyldiga att erkänna och verkställa domar och påföljder på begäran av en annan EU-stat, såvida ingen vägransgrund är tillämplig, se avsnitt 4.1. Rambeslutet ger dessutom en medlemsstat möjlighet att genom en förklaring utvidga det tvingande samarbetsområdet som verkställande stat så att den också blir skyldig att verkställa straff för egna medborgare även om de inte bor eller ska utvisas dit och/eller för personer som inte är egna medborgare, men som har varit stadigvarande bosatta där sedan minst fem år och kommer att behålla sina permanenta uppehållstillstånd trots den utländska domen. En sådan förklaring kan avges antingen i samband med antagandet eller därefter och får endast effekt i förhållande till medlemsstater som avgett motsvarande förklaring. För övriga personkategorier än de ovan beskrivna är den verkställande staten fri att

i varje enskilt fall erkänna och verkställa en dom och påföljd. Sverige bör i samband med genomförandet av rambeslutet överväga om en sådan förklaring ska avges.

Rambeslutet förutsätter en reglering om vilka personkategorier som – vid sidan av det åtagande som följer av rambeslutet – ska vara möjliga att överföra till Sverige. Detta är ett avgörande ställningstagande och rör bl.a. frågan om vilka kategorier av dömda Sverige som utfärdande stat ska kunna begära överförda till andra EU-stater och vilka kategorier dömda Sverige ska kunna ta emot för verkställighet här, även om det inte följer av rambeslutet att Sverige är skyldig att ta emot dem. I det sammanhanget bör särskilt övervägas om Sverige ska utvidga det tvingande samarbetsområdet som verkställande stat genom att avge en sådan förklaring som beskrivs i föregående stycke. Ställningstagandet i den frågan får återverkningar på frågan om vilka dömda Sverige som utfärdande stat ska kunna begära överförda till EU-stater. Om en förklaring avges öppnas nämligen möjligheten att överföra dömda som omfattas av förklaringen till stater som har avgett en motsvarande förklaring. Det skulle innebära att en medlemsstat med motsvarande förklaring är skyldig att verkställa svenska påföljder som avser vissa kategorier av dömda med permanent uppehållstillstånd i den staten och/eller alla medborgare i den staten, oavsett om de bor där eller inte. På motsvarande vis blir Sverige, om en förklaring avges, skyldig att ta emot dömda som kan hänföras till dessa kategorier.

Utgångspunkten bör vara att så långt det är möjligt skapa förutsättningar att överföra straffverkställighet så att dömda personer kan verkställa straff där de har den starkaste anknytningen. Detta stämmer väl överens med syftet att verkställighet ska ske där den sociala återanpassningen bäst sker. Medborgarskap och/eller permanent uppehållstillstånd i den verkställande staten är i allmänhet ett tecken på stark anknytning till den staten och att återanpassningen sker bäst där. Det talar för en utvidgning av det tvingande samarbetsområdet.

Eftersom rambeslutet ger möjlighet för staterna att överföra också i fall utanför det tvingande samarbetsområdet innebär det

att det står Sverige och andra stater fritt att enligt sin lagstiftning kunna – efter en bedömning från fall till fall – ta emot varje person som har dömts till en frihetsberövande påföljd för straffverkställighet. En rimlig utgångspunkt bör här vara att inte begränsa den kommande lagstiftningen så att vissa personkategorier aldrig kan omfattas av det nya överförandesystemet. En sådan bedömning skulle innebära en inskränkning i förhållande till dagens ordning. En lämpligare lösning är då i stället att i lag ange vissa kriterier som ledning för när verkställigheten av en påföljd bör kunna överföras för personer som faller utanför det tvingande samarbetsområdet.

I detta sammanhang bör även frågan om möjligheten att överföra dömda personer som ännu inte påbörjat straffverkställigheten tas upp. Rambeslutet reglerar inte denna fråga utan lämnar den öppen för medlemsstaterna att lösa. Utgångspunkten bör vara att även dessa personer ska kunna omfattas av den nya regleringen.

Social återanpassning och betydelsen av den dömdes inställning

Redan när möjligheten att överföra verkställighet av frihetsberövande straff infördes i Sverige på 1960-talet genom den nordiska verkställighetslagen var syftet att underlätta dömdas återanpassning till ett liv i frihet. Samma syfte ligger bakom regleringen i internationella verkställighetslagen och de internationella överenskommelser som ligger till grund för överförande enligt den lagen. Även rambeslutet har som sitt främsta syfte att underlätta dömdas sociala återanpassning. Innan den utfärdande staten initierar ett överförande bör den enligt rambeslutet förvissa sig om att utsikterna för den dömdes sociala återanpassning förbättras genom ett överförande. Faktorer så som personens anknytning till den verkställande staten genom familjeband och språkliga, kulturella, sociala, ekonomiska eller andra band till den staten ska särskilt beaktas. Den verkställande stat som tar emot en begäran om överförande har möjlighet att avge ett yttrande till den utfärdande staten i frågan om anknyt-

ning, men ett sådant yttrande är inte bindande för den utfärdande staten.

En fråga som förknippas med den sociala återanpassningen är den dömdes inställning till ett överförande. Enligt tilläggsprotokollet till internationella verkställighetslagen kan överförande i vissa fall ske utan den dömdes samtycke om den dömden efter avtjänat straff ska utvisas från domslandet eller har flytt till den stat där denne är medborgare i syfte att undandra sig verkställighet av en dom. I den nordiska verkställighetslagen ställs över huvud taget inte upp något krav på samtycke från den dömden.

Rambeslutet reglerar i vilka situationer den dömdes samtycke inte kan ställas upp som förutsättning för erkännande av en dom och verkställighet av en påföljd. Samtycket krävs inte i de fall där den dömden är medborgare och bor i den verkställande staten, ska utvisas dit till följd av det brott som domen och påföljden avser eller har flytt till den verkställande staten i syfte att undandra sig straffverkställighet. I förhållande till tilläggsprotokollet till överförandekonventionen utvidgar alltså rambeslutet möjligheterna att överföra straffverkställighet utan den dömdes samtycke.

Genomförandet av rambeslutet förutsätter en nationell reglering om hur syftet att tillgodose den dömdes behov av social återanpassning på bästa sätt tas till vara. I regleringen bör införas kriterier för hur detta syfte ska bedömas och vilka omständigheter som bör beaktas. Redan enligt det nuvarande samarbetet görs sådana bedömningar och faktorer som hemvist, medborgarskap, familjeband, bostad och arbete är naturliga att beakta vid en sådan bedömning. För att kunna göra dessa bedömningar krävs också en svensk reglering om i vilka fall och hur myndigheterna i Sverige ska kunna inhämta underlag från den verkställande staten.

I detta sammanhang bör också regleras i vilken utsträckning den dömdes samtycke ska vara en förutsättning för överförande, såväl när Sverige är utfärdande som verkställande stat. Rambeslutets reglering avgränsar endast de situationer när den dömdes samtycke inte får utgöra en förutsättning för överför-

ande. I övriga fall kan medlemsstaterna själva bedöma i vilken utsträckning samtycket bör tillmätas betydelse.

Utgångspunkten bör vara att Sverige ska samarbeta med andra medlemsstater så långt rambeslutet ger möjlighet till det. Rambeslutet syftar bl.a. till att förenkla den nuvarande överföranderegimen enligt överförandekonventionen. Att begränsa rambeslutets samarbetsområde genom att införa krav på samtycke från den dömde även när rambeslutet inte kräver det vore att frånta rambeslutet ett av dess mervärden. Det finns dock anledning att inte redan nu slutligt ta ställning till om den dömdes egen inställning i undantagssituationer bör tillmätas särskild vikt vid överförande av straffverkställighet.

Förfaranderegler som utfärdande stat

Rambeslutet innehåller få regler som tar sikte på förfarandet. I stor utsträckning överläts åt medlemsstaterna att reglera sådana frågor på det sätt som är lämpligast enligt varje lands nationella system. Av den nya regleringen bör framgå vilka förfaranderegler som ska tillämpas när Sverige är utfärdande stat. Det kommer inte att vara tillräckligt att i detta hänseende enbart reglera de frågor som rambeslutet behandlar, t.ex. samråd mellan de behöriga myndigheterna eller tidsfristen om trettio dagar för överförande av den dömde till den verkställande staten. För att få ett heltäckande och fungerande system kommer det även att behövas bestämmelser om förfarandet utöver vad som behandlas i rambeslutet. Eftersom rambeslutet introducerar ett nytt och från tidigare ordningar fristående system för att hantera överföranden av frihetsberövande påföljder – som dessutom begränsas till EU:s medlemsstater – krävs att den nya regleringen är särskilt anpassad till rambeslutets bestämmelser. I den mån det finns ledning att hämta i nuvarande reglering, bl.a. i internationella verkställighetslagen, bör så naturligtvis ske. Samtidigt innehåller den nuvarande regleringen få regler av mer allmän karaktär; reglerna tar i allmänhet sikte på de specifika

förutsättningarna för överförande enligt olika överenskommelser, t.ex. överförandekonventionen.

Det kan konstateras att det krävs bestämmelser i bl.a. följande frågor.

– frågan om vart och på vilket sätt en svensk dom och intyget ska skickas till en annan stat för erkännande och verkställighet,

– frågan om svenska myndigheters skyldighet att i vissa fall underrätta, informera och samråda med den behöriga myndigheten i den verkställande staten,

– frågan om bl.a. frister och förfarande för översändande av den dömde till den verkställande staten,

– frågan om förutsättningarna för den utfärdande myndigheten att begära att den verkställande staten i avvaktan på att verkställigheten inleds i den staten använder tvångsmedel mot den dömde om denne redan befinner sig i den verkställande staten, och

– frågan om när och hur den utfärdande myndigheten ska kunna ge samtycke till lagföring eller annat frihetsberövande för ett annat brott än det brott som överförandet avser som begicks före överförandet, dvs. reglering som tar om hand den s.k. specialitetsprincipen.

Rambeslutet väcker också frågor om behovet av att införa regler om offentligt biträde och om möjlighet att begära omprövning eller överprövning av ett beslut om överförande från Sverige.

Förfarandereglerna bör i viss utsträckning kunna regleras genom bestämmelser i förordning.

Förfaranderegler som verkställande stat

Av den nya regleringen bör även framgå vilka förfaranderegler som ska tillämpas när Sverige är verkställande stat. Av samma skäl som redovisats ovan i fråga om förfaranderegler som utfärdande stat är det inte tillräckligt att enbart genomföra de förfaranderegler som anges i rambeslutet. Inte heller här bedöms nuvarande regler kunna tillämpas i någon större utsträckning

utan det krävs för genomförandet nya regler som är särskilt anpassade till rambeslutet.

Det kan konstateras att det krävs bestämmelser i bl.a. följande frågor:

- frågan om vilket eller vilka språk som intyget kan vara skrivet på eller översatt till,

- frågan om den behöriga myndigheten ska kunna begära att domen eller delar av den ska översättas till svenska eller något av unionens officiella språk,

- frågan om tvångsmedel bör kunna användas när den dömde redan befinner sig här i landet och, vid sådan bedömning, förutsättningar för användning av sådana tvångsmedel,

- frågan om regler för anpassning av en utländsk påföljd,

- frågan om reglering av när och hur den verkställande myndigheten ska kunna begära samtycke till lagföring eller annat frihetsberövande för något annat brott än det brott som överförandet avser, som begicks före överförandet, dvs. reglering som tar om hand den s.k. specialitetsprincipen, och

- frågan om skyldigheten enligt rambeslutet för svenska myndigheter att i vissa fall underrätta, informera och samråda med den behöriga myndigheten i den andra staten.

Rambeslutet väcker också frågor om behovet att införa regler om offentligt biträde och om möjlighet att begära omprövning eller överprövning av ett beslut om överförande till Sverige.

Regleringen torde i allt väsentligt införas genom lag men det kan inte uteslutas att vissa frågor kan komma att regleras i förordning.

Behöriga myndigheter

Rambeslutet överlämnar åt medlemsstaterna att bestämma vilken eller vilka myndigheter som ska vara behöriga för de uppgifter som utpekats i rambeslutet. Rambeslutet ställer inte något krav på att de behöriga myndigheterna ska vara rättsliga myndigheter, t.ex. åklagare eller domstol.

Det bör införas regler om vilken eller vilka svenska myndigheter som ska vara behöriga enligt bestämmelserna i rambeslutet när Sverige är utfärdande stat. Av rambeslutet framgår att en behörig myndighet i den utfärdande staten bl.a. har till uppgift att översända domen och intyget till den verkställande staten och att underrätta den dömde om åtgärden. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har i vissa fall en skyldighet enligt rambeslutet att informera och samråda med den behöriga myndigheten i den verkställande staten.

Enligt internationella verkställighetslagen, som reglerar överföranden med stöd av bl.a. överförandekonventionen, är det Kriminalvården eller Socialstyrelsen som beslutar om en frihetsberövande påföljd får verkställas utomlands när det finns stöd i en internationell överenskommelse. Om en sådan överenskommelse saknas är det regeringen som beslutar om verkställighet. Enligt nordiska verkställighetslagen är det Kriminalvården som fattar beslut om överförande av fängelse-domar från Sverige. I anslutning till ett ärende om överlämnande till Sverige enligt en europeisk arresteringsorder kan, utöver Kriminalvården och Socialstyrelsen, även Statens institutionsstyrelse besluta om överförande av straffverkställighet till en annan EU-stat.

Det är naturligt att i det fortsatta lagstiftningsarbetet i första hand låta den nuvarande regleringen tjäna som utgångspunkt för bedömningen av vilken eller vilka myndigheter som ska utses till utfärdande myndighet enligt rambeslutet. När det gäller överförande av fängelsestraff är det naturligt att Kriminalvården ges uppgiften som behörig myndighet när Sverige är utfärdande stat. Det största antalet ärenden kommer att avse fängelsestraff. När det gäller andra påföljder, t.ex. sluten ungdomsvård och rättspsykiatrisk vård, torde Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen vara naturliga beslutande myndigheter. Det kan dock finnas skäl att även överväga andra lösningar, bl.a. mot bakgrund av att det sannolikt krävs en relativt hög grad av specialisering och kontinuitet för att uppnå en så effektiv tillämpning av rambeslutet som möjligt.

Vid genomförandet av rambeslutet bör det även införas reglering om vilken eller vilka svenska myndigheter som ska vara behöriga enligt bestämmelserna i rambeslutet när Sverige är verkställande stat. I fråga om överföranden av straffverkställighet av frihetsberövande påföljder till Sverige är beslutsrätten enligt internationella verkställighetslagen förbehållen regeringen ensam. Enligt nordiska verkställighetslagen är det Kriminalvården som fattar beslut om överförande av fängelsedomar till Sverige. I anslutning till ett ärende om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder kan, utöver Kriminalvården, även Socialstyrelsen och Statens institutionsstyrelse besluta om överförande av straffverkställighet till Sverige. Rambeslutet överlämnar åt medlemsstaterna att bestämma vilken eller vilka myndigheter som ska vara behöriga för de uppgifter som utpekats i rambeslutet. En behörig myndighet i den verkställande staten har till uppgift att bl.a. pröva vägransgrunderna och besluta om erkännande av domen och verkställighet av påföljden. Vidare är den i vissa fall skyldig att informera och samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

Även när det gäller frågan om behöriga myndigheter när Sverige är verkställande stat är det naturligt att i det fortsatta lagstiftningsarbetet låta den reglering som gäller idag för vilka myndigheter som beslutar om överföranden av straffverkställighet av frihetsberövande påföljder från Sverige tjäna som utgångspunkt. Senare års utveckling på området för straffrättsligt samarbete inom EU har gått mot en decentralisering av beslutsfattande och beslut som tidigare fattades av regeringar och ministerier fattas nu i allt större utsträckning av myndigheter. På så vis flyttas beslutsrätten närmare den verksamhet som besluten rör. En motsvarande utveckling har skett i svensk lagstiftning där det vid genomförande av EU-rambeslut har överlåtits åt myndigheter att fatta beslut i frågor där regeringen tidigare haft ensam beslutsrätt. I samband med genomförandet av arresteringsorderrambeslutet infördes regler som innebär att det fullt ut är myndigheter – Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen – som beslutar om överförande

av straffverkställighet till eller från Sverige. De principiella ställningstaganden som låg till grund för det ställningstagandet är relevant även här. Utgångspunkten, att myndigheter i direktkontakt med andra länders myndigheter ska handlägga ärenden, gäller således. Det kan dock, bl.a. mot bakgrund av att prövningen av rambeslutets avslagsgrunder kan kräva svåra straffrättsliga bedömningar, finnas skäl att överväga en ordning där olika myndigheter utför olika delar av prövningen.

Förutsättningar för erkännande och verkställighet av en påföljd

I internationella verkställighetslagen finns ett absolut krav på dubbel straffbarhet för att verkställighet av en utländsk frihetsberövande påföljd ska få ske i Sverige. Något sådant krav finns inte i den nordiska verkställighetslagen. I den reglering som bygger på rambeslutet om en europeisk arresteringsorder är kravet på dubbel straffbarhet i princip begränsat till de brott som faller utanför uppräknningen i en lista som motsvarar den lista som återfinns i artikel 7.1 i detta rambeslut.

Liksom i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innebär detta rambeslut att den verkställande staten inte får ställa krav på dubbel straffbarhet om den utfärdande staten gjort bedömningen att påföljden grundas på en gärning som motsvarar något av de brott som räknas upp i listan i artikel 7.1. Den verkställande staten kan inte ifrågasätta den utfärdande statens bedömning om att brottet är ett s.k. listbrott. För övriga fall är den verkställande staten fri att uppställa ett krav på dubbel straffbarhet. Den verkställande staten kan dock enligt detta rambeslut avge en förklaring om att den inte kommer att tillämpa artikel 7.1, d.v.s. att den generellt inte bortser från kravet på dubbel straffbarhet för de brott som anges i listan.

I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör övervägas om Sverige som verkställande stat ska undanta listbrotten från kravet på dubbel straffbarhet eller avge en förklaring som nu sagts. Väljs det förra alternativet måste den svenska regleringen undanta listbrotten från kravet på dubbel straffbarhet. Det kan dock inte

uteslutas att fortsatta överväganden leder till slutsatsen att kravet på dubbel straffbarhet bör begränsas mer än vad rambeslutet kräver, dvs. att kravet på dubbel straffbarhet bör slopas för fler brott än de som finns i listan. Eftersom såväl överförande-konventionen som det nordiska överförandesystemet bygger på frivillighet finns i den svenska lagregleringen som rör dessa överenskommelser inte några uttryckliga vägransgrunder. Vid bedömningen av om krav på dubbel straffbarhet bör ställas upp måste beaktas att frågan gäller en person som dömts till en frihetsberövande påföljd i ett annat land och att alternativet för den dömde är att avtjäna det straffet i det landet. I förhållande till internationellt rättsligt samarbete som gäller åtgärder i syfte att utreda och lagföra en misstanke om brott gör sig upprätthållandet av kravet på dubbel straffbarhet inte lika starkt gällande. Det kan därför ifrågasättas om det är motiverat att ställa upp krav på dubbel straffbarhet i situationer där varken den dömde eller någon inblandad stat gagnas av ett sådant krav.

Som redovisats i avsnitt 4.1 får erkännande och verkställighet av en påföljd och dom inom det tvingande samarbetsområdet vägras endast enligt de grunder som anges i rambeslutet. Rambeslutet innehåller en uttömmande reglering av vägransgrunder. I dessa delar skapar rambeslutet möjligheter att i nationell rätt införa bestämmelser som gör det möjligt att vägra att erkänna domen och verkställa påföljden. Rambeslutet innebär dock inget åtagande att införa sådana vägransgrunder eller någon skyldighet att göra dem obligatoriska.

Den verkställande staten får vägra att erkänna domen och verkställa påföljden

- om det intyg som skickas med domen är ofullständigt eller uppenbart inte överensstämmer med domen och sedan inte kompletteras inom en rimlig tidsfrist (punkt a),

- om kriterierna för översändande av dom och intyg inte är uppfyllda, exempelvis om den dömde inte är medborgare i den verkställande staten eller ska utvisas dit till följd av det brott han eller hon begått (punkt ab),

– om verkställigheten skulle strida mot principen om ne bis in idem, dvs. att ingen ska dömas två gånger för samma gärning (punkt ac),

– om det brott som domen avser inte är straffbart i den verkställande staten. Vägransgrunden vid dubbel straffbarhet gäller även vid de s.k. listbrotten i artikel 7.1, om den verkställande staten har avgett en förklaring enligt artikel 7.4,

– om den utdömda påföljden enligt den verkställande statens lagstiftning är föremål för preskription (punkt c),

– om det enligt den verkställande statens lagstiftning finns regler om immunitet som gör det omöjligt att verkställa domen (punkt cb),

– om den dömde enligt lagstiftningen i den verkställande staten på grund av sin ålder inte kan hållas straffrättsligt ansvarig för den gärning som påföljden avser (punkt d),

– om mindre än sex månader av straffet återstår att avtjäna när den behöriga myndigheten i den verkställande staten tar emot domen (punkt e),

– om domen, på det sätt som närmare anges i bestämmelsen, har meddelats i den dömdes utemål (punkt f),

– om den utfärdande staten inte samtycker till att den dömde lagförs, döms eller på annat sätt berövas sin frihet i den verkställande staten för något annat brott än det brott som överförandet avser och som begicks före överförandet (punkt g),

– om påföljden innebär psykiatrisk vård eller annan vård eller åtgärd som inte ens med rambeslutets regler om anpassning av påföljder kan verkställas enligt rätts- eller hälsosystemet i den verkställande staten (punkt i), eller

– om brottet helt, eller till stor eller väsentlig del begåtts på den verkställande statens territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium (punkt j). Denna s.k. territorialitetsklausul är endast avsedd att tillämpas i exceptionella undantagsfall med beaktande av omständigheterna i det särskilda fallet (artikel 9.1a och skäl 12).

Om en dom avser flera gärningar och en vägransgrund är tillämplig för endast en av gärningarna, kan den verkställande staten antingen vägra erkännande och verkställighet för hela

domen och påföljden eller i det enskilda fallet komma överens med den utfärdande staten om delvis erkännande och verkställighet av domen och påföljden och under vilka villkor det ska ske, dock under förutsättning att det inte leder till att påföljden blir längre (artikel 9a).

Dessa bestämmelser utgör ramen för i vilka situationer erkännande och verkställighet kan vägras. Det finns därutöver vissa bestämmelser som är att jämföra med vägransgrunder. En medlemsstat ges i rambeslutet t.ex. en rätt att tillämpa sina konstitutionella regler om förenings-, tryck- och yttrandefrihet i andra medier och ska heller inte behöva verkställa en påföljd om det finns skäl att tro att beslutet har utfärdats för att straffa en person på grund av personens kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska åsikter eller sexuella läggning eller om personens ställning kan bli lidande av något av dessa skäl (se avsnitt 2.2).

I det fortsatta lagstiftningsarbetet kommer att övervägas vilket behovet är av vägransgrunder vid erkännande och verkställighet i Sverige av frihetsberövande påföljder enligt rambeslutet och i vilken utsträckning rambeslutets vägransgrunder bör genomföras i svensk rätt. Det bör övervägas om de vägransgrunder som införs eller vissa av dem ska vara obligatoriska eller fakultativa. Regleringen av vägransgrunderna ska ske genom lag.

Utgångspunkten vid en svensk reglering av vägransgrunderna bör vara att skapa ett flexibelt, effektivt och rättssäkert system för överförande av frihetsberövande påföljder. Med den utgångspunkten torde det vara rimligt att införa vägransgrunder när underlaget är alltför ofullständigt eller formella förutsättningar i övrigt inte är uppfyllda. Detsamma torde gälla när så kort tid av straffet kvarstår att det inte framstår som meningsfullt att genomföra ett överförande. Om det inte finns materiella förutsättningar att verkställa domen, t.ex. på grund av immunitet, är det självklart att genom en vägransgrund skapa förutsättningar att kunna vägra verkställighet i landet. Andra tänkbara vägransgrunder som t.ex. avser principen om *ne bis in idem*, preskription, utevarodomar och personer som på grund av sin ålder inte kunnat lagföras i Sverige kan avse en stort antal

disparata situationer. Samma argumentation som redovisats avseende kravet på dubbel straffbarhet gör sig i vissa situationer gällande även här. Ambitionen måste vara att skapa ett flexibelt system, vilket gör att det torde finnas skäl att överväga hur vägransgrunderna ska utformas. En självklar förutsättning är att reglerna ska värna våra konstitutionella bestämmelser, t.ex. den särskilda regleringen i tryck- och yttrandefrihetsgrundlagarna.

Verkställighetsregler efter ett överförande

Enligt nuvarande regler om överförande av straffverkställighet till Sverige tillämpas svenska verkställighetsregler efter ett överförande hit. Det innebär exempelvis att svenska regler om villkorlig frigivning tillämpas när ett utländskt fängelsestraff verkställs i Sverige. Enligt de lagar som reglerar samarbete med internationella brottmålsdomstolar är det möjligt för regeringen att besluta om villkorlig frigivning vid en senare tidpunkt än som föreskrivs i svensk lag – något som hänger samman med att dessa domstolar behåller den yttersta kontrollen över påföljden, även efter ett överförande.

Rambeslutet föreskriver att verkställigheten av en påföljd ska ske enligt lagen i den verkställande staten. Det gäller således även bestämmelser om förtida och villkorlig frigivning. Samtidigt ger rambeslutet en möjlighet för den verkställande staten att ta hänsyn till bestämmelserna i den utfärdande statens lag i detta hänseende. En omständighet som kan tala för att tillämpa eller ta hänsyn till den utfärdande statens regler om villkorlig frigivning är att ett överförande annars inte kan komma till stånd, om den utfärdande staten inte kan godta den verkställande statens regler om villkorlig frigivning.

Av rambeslutet följer således att svenska regler om verkställighet ska tillämpas efter ett överförande till Sverige. I vissa undantagssituationer kan dock den utfärdande statens reglering om villkorlig frigivning vara relevant även vid verkställighet i Sverige. Skälet till detta är att de olikheter som finns i staternas straffsystem annars kan leda till att ett i grunden önskvärt

överförande av straffverkställighet annars inte kommer till stånd. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör därför övervägas om den behöriga myndigheten i Sverige ska kunna tillämpa eller ta hänsyn till den utfärdande statens regler om förtida eller villkorlig frigivning under vissa förutsättningar. Bör det t.ex. vara möjligt att samtycka till en annan stats krav i frågan om när villkorlig frigivning ska ske i ett fall där den andra staten annars inte samtycker till överförande?

En annan fråga gäller möjligheten för den utfärdande staten att återkalla en begäran om överförande. Rambeslutet ger den utfärdande staten möjlighet att återkalla en begäran om överförande innan verkställigheten har påbörjats i den andra staten, dvs. även efter det att den verkställande staten beslutat att överta straffverkställigheten och i princip även efter det att den dömde överförs dit. Det bör med anledning av denna möjlighet övervägas om det i undantagsfall och – i så fall – under vilka förutsättningar det ska finnas en möjlighet att återkalla en svensk begäran om överförande, t.ex. om tidpunkten för villkorlig frigivning i den andra staten infaller så tidigt att verkställighetstiden blir betydligt kortare än vad den hade blivit om verkställigheten skett i Sverige. Ett alternativ till återkallelse i ett enskilt fall kan vara att den behöriga myndigheten, som ett villkor för överförande, kräver att villkorlig frigivning sker vid en sådan tidpunkt att verkställigheten inte blir kortare än vad den hade blivit om verkställigheten skett i Sverige.

Förhållandet till det nordiska systemet

Enligt rambeslutet ska medlemsstaterna kunna fortsätta att tillämpa andra avtal och överenskommelser som är i kraft när rambeslutet antas, förutsatt att dessa är mer långtgående och bidrar till att ytterligare förenkla och underlätta förfarandena för verkställighet av frihetsberövande påföljder. I avsnitt 5.2 föreslås att Sverige bör avge en förklaring om att fortsätta tillämpa den nordiska överenskommelsen om överförande när det gäller fängelsestraff i förhållande till Danmark och Finland. Oavsett

om Sverige avger en sådan förklaring eller inte, kommer det att krävas regler om hur den nordiska verkställighetslagen förhåller sig till den nya lagstiftningen om överförande mellan EU:s medlemsstater. Avges en förklaring måste det – eftersom det nordiska systemet för närvarande endast omfattar överföranden av fängelsestraff och inte andra frihetsberövande påföljder – särskilt framgå i vilka fall den nordiska verkställighetslagen respektive den nya regleringen om överförande mellan EU:s medlemsstater ska tillämpas vid överföranden mellan Sverige och Danmark och Finland.

Arresteringsorderfallen

Enligt rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna kan det i två situationer bli aktuellt att överföra straffverkställigheten till följd av en föregående arresteringsorder, se avsnitt 3.3. I avsaknad av närmare reglering i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, har medlemsstaterna under förhandlingarna ansett att det nu aktuella rambeslutet bör innehålla regler om förfarandet vid överförande av straffverkställighet till följd av en föregående arresteringsorder. Bestämmelserna i rambeslutet ska därför tillämpas i den utsträckning de är förenliga med och inte inverkar på bestämmelserna i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

Utgångspunkten för regleringen bör vara att underlätta möjligheterna att överföra straffverkställighet enligt arresteringsorderrambeslutet. I de situationer överlämnande enligt en europeisk arresteringsorder sker för lagföring kan det finnas starka skäl, inte minst med hänsyn till den misstänkte, för en reglering som på ett effektivt sätt säkrar att det utdömda straffet kan verkställas i hemlandet. I lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder och i förordningen om överlämnande till Sverige enligt en europeisk arresteringsorder finns regler som möjliggör överförande av verkställighet till och från Sverige. Det är naturligt att utgå från den

regleringen och de överväganden som ligger till grund för dessa regler.

Övergångsbestämmelser m.m.

När rambeslutet träder i kraft är utgångspunkten att det ska ersätta alla nuvarande samarbetsinstrument om överförande. Medlemsstaterna ska senast tre år efter ikraftträdandet ha vidtagit alla åtgärder som är nödvändiga för att genomföra rambeslutet. Som huvudregel ska framställningar som inkommit efter tidsfristen för genomförandet hanteras enligt rambeslutet. Medlemsstaterna får dock i samband med antagandet av rambeslutet förklara att de som utfärdande och verkställande stat kommer att fortsätta att behandla framställningar som rör äldre domar meddelade före genomförandetidpunkten, i enlighet med nu tillämpliga ordningar. I avsnitt 5.2 föreslås att Sverige inte ska avge någon sådan förklaring.

Oavsett om Sverige avger en förklaring eller inte krävs övergångsbestämmelser i lag som reglerar övergången från den nuvarande regleringen till den lagstiftning som genomför rambeslutet. Erfarenheterna från tillämpningen av arresteringsorderrambeslutet visar att det krävs en beredskap i lagstiftningen för att olika medlemsstater genomför rambeslut olika fort och med olika slags övergångslösningar. Det finns därför skäl att överväga lösningar i den svenska lagstiftningen som övergångsvis möjliggör en flexibel tillämpning av reglerna.

5 Antagande av rambeslutet och svenska förklaringar till rambeslutet

5.1 Antagande av rambeslutet

Förslag: Sverige ska anta rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende frihetsstraff och frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa domar i Europeiska unionen.

Skälen för förslaget

Rambeslutet syftar till att förenkla och effektivisera överförandet av frihetsstraff mellan medlemsstaterna och att ge dömda bättre möjligheter att kunna avtjäna sådana straff i sina hemländer. Rambeslutet syftar också till att tillnärma medlemsstaternas lagstiftning och är enligt artikel 34.2 i Fördraget om Europeiska unionen bindande för medlemsstaterna när det gäller det resultat som ska uppnås, men överlåter åt staterna att bestämma hur resultatet ska uppnås. Genomförandet av rambeslutet i Sverige bedöms kräva lagändringar (se kapitel 4.1). Det krävs därför enligt 10 kap. 2 § regeringsformen riksdagens godkännande innan Sverige kan rösta för ett antagande av rambeslutet i ministerrådet. Sverige har avgett en konstitutionell förklaring till rambeslutet med den innebörden.

Fortsatt utveckling av det straffrättsliga samarbetet inom Europeiska unionen

Inom EU har det straffrättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna kontinuerligt utvecklats. Den fria rörligheten, som är en av unionens grundpelare, medför att personer lätt kan röra sig mellan olika EU-stater. I takt med den ökade rörligheten mellan dessa stater, ökar också den gränsöverskridande brottsligheten och unionens invånare begår i större utsträckning brott i EU-stater som inte är deras hemländer. Många av de rättsakter som förhandlats fram inom EU, t.ex. rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och om överlämnande mellan medlemsstaterna och rambeslutet om verkställighet i europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial, har till syfte att bekämpa allvarlig och gränsöverskridande brottslighet. Lika viktigt som att det inom EU finns effektiva samarbetsformer för brottsbekämpning är att det finns ett väl fungerande system för erkännande och verkställighet av påföljder. Ett rambeslut om bötesstraff har redan antagits, vilket möjliggör att bötesstraff kan drivas in i ett annat EU-land än domslandet, t.ex. om en bötfälld person flyttar från domslandet eller har egendom i en annan medlemsstat än domslandet. I samma syfte har det antagits ett rambeslut om tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande.

Det nu aktuella rambeslutet har ett delvis annat syfte än dessa rambeslut. Eftersom rambeslutet förutsätter att verkställigheten i de allra flesta fall redan påbörjats i domslandet, syftar det inte främst till att säkerställa att verkställigheten kommer till stånd utan till att den ska äga rum där det är lämpligast. Så som utvecklas längre fram i detta avsnitt ger rambeslutet bättre förutsättningar för en human och ändamålsenlig kriminalvård, där dömda avtjänar straff i den miljö som ger dem de bästa möjligheterna till återanpassning. Samtidigt finns det i rambeslutet inslag som motverkar att det skapas tillflyktsorter för dömda inom EU, bl.a. genom möjligheten att överföra straffverkställighet i de fall den dömda flytt till verkställighetslandet

och genom att rambeslutet kan tillämpas oberoende av om den dömde finns i domlandet eller inte.

Ett väl fungerande system för verkställighet och erkännande av frihetsberövande påföljder inom EU kompletterar samarbetet på lagföringsstadiet och bidrar på så sätt till att effektivisera brottsbekämpningen inom EU.

Bättre möjligheter för dömda att kunna verkställa straff i sina hemländer

Det övergripande syftet med rambeslutet är att skapa bättre förutsättningar för dömda personers sociala återanpassning. Ett rimligt antagande är att förutsättningarna för en god återanpassning i allmänhet ökar om den dömde får avtjäna straffet i det land till vilket han eller hon har sin starkaste anknytning genom bl.a. hemvist och familj och där den dömde ska leva efter frigivning från straffet. Det kan vidare antas att förutsättningarna för återanpassningen är bäst om överförandet av verkställigheten kommer till stånd i ett så tidigt skede av verkställigheten som möjligt. I många fall är också själva verkställigheten i ett främmande land särskilt betungande för den dömde, utan närhet till anhöriga och med begränsade möjligheter till kontakt på sitt eget språk med andra intagna och med personal.

Även om överförandekonventionen och tilläggsprotokollet ger goda förutsättningar för samarbete skapar rambeslutet bättre möjligheter för dömda personer att få avtjäna straff i sina hemländer. Den verkställande staten är enligt rambeslutet, till skillnad från överförandekonventionens reglering som bygger på frivillighet, i vissa fall skyldig att överta verkställigheten. Rambeslutet är mer långtgående och täcker fler situationer än dagens system eftersom det innehåller färre krav på samtycke från den dömde och dessutom kan tillämpas på en vidare krets av personer än endast de som är medborgare i den verkställande staten. Rambeslutet är nämligen tillämpligt vid överföranden av alla som inom EU döms i en annan stat än den i vilken de har sin

hemvist eller medborgarskap. För vissa av dessa personer är den verkställande staten dessutom skyldig att erkänna en dom och verkställa en påföljd, nämligen i sådana fall domen rör egna medborgare som bor i eller ska utvisas till medborgarskapsstaten. Härutöver ger rambeslutet möjlighet för den verkställande staten att genom en förklaring generellt utvidga det tvingande samarbetsområdet till att även omfatta vissa andra grupper av dömda. Rambeslutet innebär, med sitt utökade tillämpningsområde och tvingande karaktär, förutsättningar för ett förbättrat kriminalvårdssamarbete mellan EU:s medlemsstater. Rambeslutet sätter på ett tydligt vis den dömdes sociala återanpassning i förgrunden för detta samarbete, där utgångspunkten alltid är att den dömda bäst gynnas av att avtjäna straffet i den miljö där han eller hon kommer att vistas efter frigivning.

Ett effektivare system

Rambeslutet ger förutsättningar för ett i flera avseenden förenklat och effektiviserat förfarande i ärenden om överförande av straffverkställighet. Dagens system är i vissa delar tungrott och i stor utsträckning diskretionärt. Med det nya obligatoriska systemet ökar förutsägbarheten och med det följer att samarbetet blir mer effektivt. Med tydliga regler kan både dömda och de stater som berörs förutse om och hur ett överförande kan ske. Det utökade tillämpningsområdet bidrar till ett utvecklat samarbete.

Införandet av tidsfrister är en nyhet som introduceras genom rambeslutet. Tidsfrister införs dels för beslut om erkännande och verkställighet och dels för överförandet av den dömda till den verkställande staten efter att beslut har fattats. Detta är utan tvekan en betydelsefull förändring som, förutom att den skapar förutsebarhet, även effektiviserar handläggningen.

Överförandekonventionen och dess tilläggsprotokoll – som är de instrument som i dag tillämpas i flertalet fall vid överförande mellan utomnordiska EU-stater – innehåller i och för sig inte särskilt många avslagsgrunder. Tillämpningen av

dessa instrument bygger dock på förutsättningen att en stat alltid har en diskretionär rätt att vägra samtycke till överförande. Rambeslutet innehåller en fullständig reglering av i vilka fall en stat får vägra att erkänna och verkställa en annan stats dom. Införandet av en sådan reglering förenklar och effektiviserar prövningen av frågor om erkännande och verkställighet, eftersom det vid prövningen inte får tas andra hänsyn än de som förutsetts i rambeslutet och som kommer till uttryck i avslagsgrunderna.

En annan förbättring som införs genom rambeslutet är intyget, som innebär att behovet av en översättning av domen minskar. Intyget, i vilket den information finns som den verkställande staten bedöms behöva för sin prövning, kan relativt enkelt fyllas i och – där så krävs av den andra staten – översättas till ett språk den staten har förklarat sig godta. Någon mer omfattande skriftväxling eller översättning utöver intyget torde normalt inte behövas.

Sverige bör anta rambeslutet

Sverige tog initiativet till det nu aktuella rambeslutet tillsammans med Finland och Österrike. I likhet med medförslagsställarna såg Sverige ett behov av att utveckla och förbättra samarbetet i frågor om överförande av straffverkställighet för dömda personer. En sådan utveckling är ett naturligt steg i arbetet med att förverkliga de handlingsplaner som under senare år styrt inriktningen på arbetet med att ta fram och utveckla instrument inom ramen för EU:s straffrättsliga samarbete. Det kan konstateras att resultatet av förhandlingarna i allt väsentligt motsvarar de målsättningar som ligger bakom initiativet och att resultatet är ett rambeslut med regler som i flera viktiga avseenden förbättrar det nuvarande samarbetet på detta område.

I rambeslutet kommer principen om ömsesidigt erkännande tydligt till uttryck. Brottmålsdomar ska erkännas och verkställas under förutsättningen att de överväganden och avgöranden som tagits i domslandet ska godtas och ges effekt i verkställighets-

landet. Detta är en viktig utveckling i samarbetet om erkännande och verkställighet av rättsliga avgöranden inom EU och som Sverige här och i många andra sammanhang har ställt sig bakom.

Som en konsekvens av den ökade rörligheten inom EU ökar också behovet av att överföra straffverkställighet mellan medlemsstaterna. För att det straffrättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna ska bli effektivt bör samarbetet omfatta hela rättskedjan, från förundersökningsstadiet till verkställighetsstadiet. Rambeslutet kompletterar den del av det straffrättsliga samarbetet som direkt är inriktat på brottsutredning och brottsbekämpning. Genom framför allt ökad förutsebarhet och ett större tillämpningsområde innebär rambeslutet att personer dömda i andra länder än sina hemländer ges bättre möjligheter att avtjäna straffen i hemlandet, där förutsättningarna för social återanpassning regelmässigt får antas vara bättre än i domlandet. Ett antagande av rambeslutet innebär för svenskt vidkommande ett åtagande att Sverige i vissa fall på begäran av en annan EU-stat ska erkänna och verkställa en frihetsberövande påföljd som meddelats i den andra staten. För svensk del kommer dock rambeslutet av allt att döma att få sin största betydelse för möjligheten att överföra verkställighet av straff från Sverige till andra länder. Med rambeslutet ges en möjlighet att överföra straffverkställighet i fler fall än i dag.

Införandet av tidsfrister och slopandet av formalia bidrar till ett effektivare samarbete. För svensk del är detta något önskvärt och ger i första hand kortare handläggningstider och tydligare förfaranden. Av nu angivna skäl bör Sverige anta rambeslutet.

Något förslag till lagstiftning varken kan eller bör lämnas nu

Rambeslutet innebär ett nytt sätt att samarbeta som på flera sätt skiljer sig från det som följer av nuvarande reglering, främst internationella verkställighetslagen. Lagen innehåller få regler av generell karaktär och består till största delen av regler som bygger på de specifika förutsättningar som gäller för främst brottmålsdomskonventionen och överförandekonventionen.

Den nordiska verkställighetslagen är begränsad till verkställighet inom Norden. Som redovisats i kapitel 4 behöver en rad frågor regleras vid genomförandet. Behovet av ny lagstiftning för att genomföra rambeslutet i svensk lag förutses vara omfattande. Det kan antas att lagstiftningsarbetet i vissa delar är komplicerat och kräver noggranna analyser och överväganden. Den slutliga bedömningen om hur regleringen bör utformas sker lämpligast i samband med det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Om den nya lagstiftningen utarbetas innan rambeslutet antas, skulle det innebära att genomförandet av rambeslutet för samtliga medlemsstater försenas med den tid det tar innan Sverige har lagstiftningen på plats dvs. med ytterligare ett par år. Övriga medlemsstater skulle därefter använda sig av den tid om tre år de har till sitt förfogande för att genomföra rambeslutet efter att det har antagits, vilket innebär att ytterligare tre år kommer att förflyta innan rambeslutet kan tillämpas i praktiken. Skulle lagstiftning tas fram nu kommer Sverige således inte, såsom övriga medlemsstater, att på ett effektivt vis utnyttja genomförandetiden om tre år. Sverige kommer då inte att kunna delta i och dra nytta av värdefullt samarbete med de andra medlemsstaterna kring genomförandet av rambeslutet.

Av nu angivna skäl bör Sverige medverka till att rambeslutet antas snarast. Det finns därför också anledning att förelägga riksdagen en proposition om godkännande av rambeslutet utan att regeringen samtidigt lägger fram förslag till de lagändringar som är nödvändiga. Den nya lagstiftningen och förslag om var den bör införas bör presenteras först efter det att lagstiftningsbehovet har analyserats och övervägts och sedvanligt beredningsunderlag finns att tillgå. Med hänsyn härtill och för att undvika att genomförandet av rambeslutet försenas flera år, föreslås inte nu någon ny lagstiftning. Däremot lämnas i denna promemoria en utförlig analys av lagstiftningsbehovet och utgångspunkterna för de överväganden som bör göras under det kommande lagstiftningsarbetet. Därutöver återstår i stor utsträckning frågor av lagteknisk karaktär. Förslag till lagstiftning kommer att läggas fram vid ett senare tillfälle.

5.2 Svenska förklaringar till rambeslutet

Förslag: Sverige ska lämna en underrättelse om vår avsikt att fortsätta tillämpa det nordiska samarbetet om överförande av frihetsberövande straff i den utsträckning det samarbetet gör det möjligt att utöka eller bredda målen för rambeslutet och bidrar till att ytterligare förenkla och underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder (artikel 20.4). Sverige ska inte begränsa rambeslutets retroaktiva tillämpning. Sverige ska därför avstå från att avge en förklaring om att från rambeslutets tillämplighet undanta lagakraftvunna domar som har meddelats fram till tre år efter ikraftträdandet av rambeslutet (artikel 20a.2).

Skälen för förslagen

Enligt rambeslutet ska medlemsstaterna i tillämpliga fall lämna en underrättelse enligt artikel 20.4 avseende fortsatt tillämpning av andra avtal och överenskommelser. En sådan underrättelse måste lämnas inom tre månader från det att rambeslutet har trätt i kraft.

Enligt rambeslutet får medlemsstaterna avge en förklaring till artikel 20a.2 angående rambeslutets retroaktiva tillämpning. De medlemsstater som vill avge en sådan förklaring måste göra det i samband med rambeslutets antagande.

Artikel 20.4 – Fortsatt tillämpning av andra avtal och överenskommelser

När rambeslutet börjar tillämpas ersätter det, i relationen mellan EU:s medlemsstater, regleringen i 1983 års överförandekonventionen och dess tilläggsprotokoll, 1970 års brottmålsdomskonvention, Schengenkonventionens bestämmelser om överförande av straffverkställighet samt en konvention från 1991 mellan EU:s medlemsstater om verkställighet av utländska domar i

brottmål. Enligt rambeslutet ska medlemsstaterna kunna fortsätta att tillämpa andra avtal och överenskommelser som är i kraft när rambeslutet antas, förutsatt att dessa gör det möjligt att utöka eller bredda målen för rambeslutet och bidrar till att ytterligare förenkla och underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder. Detsamma gäller för avtal som ingås efter att rambeslutet trätt i kraft. En ytterligare förutsättning är att en medlemsstat som önskar tillämpa ett sådant avtal underrättar rådet och kommissionen inom tre månader från rambeslutets ikraftträdande respektive inom tre månader från undertecknandet av det aktuella avtalet när det gäller nya avtal.

Flera av de förenklade förfaranden och principer som introduceras genom rambeslutet är redan etablerade i det nordiska samarbetet om verkställighet av frihetsberövande påföljder, vilket i flera avseenden är mer långtgående än rambeslutet. Det nordiska samarbetet bygger liksom rambeslutet på direktkontakt mellan de behöriga myndigheterna i de berörda länderna. Inom Norden är den dömdes samtycke inte en nödvändig förutsättning för överförande av straffverkställighet medan rambeslutet i vissa fall innehåller ett krav på samtycke från den dömd. Dessutom finns inte något krav på dubbel straffbarhet i det nordiska samarbetet. Enligt rambeslutet är kravet på dubbel straffbarhet enbart avskaffat för de s.k. listbrotten och en medlemsstat kan dessutom förklara att den inte generellt kommer att undanta de s.k. listbrotten från kravet på dubbel straffbarhet. Däremot är det nordiska samarbetet till skillnad från rambeslutet aldrig tvingande för den verkställande staten och det finns inte heller några tidsfrister för beslut om överförande och verkställighet av ett beslut att överföra en person. Det nordiska samarbetet om verkställighet av frihetsberövande påföljder har pågått sedan början av 1960-talet och bygger på nära och förtroendefulla relationer där tvingande moment eller fasta frister inte ansetts nödvändiga. Erfarenheterna av det nordiska samarbetet är mycket goda och samarbetet sker i stor omfattning. Det finns också goda skäl i sig att fortsatt värna det nordiska samarbetet.

I en jämförelse med rambeslutet får det nordiska samarbetet anses utöka och bredda målen med rambeslutet och ytterligare förenkla och underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder. Sverige bör därför inom tre månader från ikraftträdandet av rambeslutet underrätta rådet och kommissionen om att Sverige avser att i förhållande till Danmark och Finland fortsätta tillämpa den nordiska överenskommelsen om överförande av frihetsberövande straff även efter att rambeslutet börjat tillämpas. Eftersom det nordiska systemet, såvitt avser frihetsberövande påföljder, endast omfattar fängelsestraff och exempelvis inte psykiskt sjuka lagöverträdare som är föremål för andra frihetsberövande påföljder än fängelsestraff, bör emellertid rambeslutet tillämpas vid överföranden mellan de nordiska länderna av andra frihetsberövande påföljder än fängelse. Ett slutgiltigt ställningstagande i denna fråga förutsätter dock samråd med de övriga nordiska länderna, i första hand Danmark och Finland. Sverige bör därför avge en underrättelse om att det nordiska överförandesamarbetet kommer att fortsätta tillämpas av Sverige i den mån det utökar och breddar målen för detta rambeslut och bidrar till att ytterligare förenkla och underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder. Om det under arbetet med genomförandelagstiftningen, efter samråd med Danmark och Finland, framkommer att regleringen som implementerar detta rambeslut ska tillämpas mot dessa länder i stället för den nordiska verkställighetslagen, kan underrättelsen ändras.

Artikel 20a.2 – Rambeslutets retroaktiva tillämpning

Medlemsstaterna ska senast tre år efter ikraftträdandet ha vidtagit alla de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra rambeslutet. Som huvudregel ska framställningar som inkommit efter genomförandet hanteras enligt rambeslutet. En medlemsstat får dock avge en förklaring om att från rambeslutets tillämpningsområde undanta lagakraftvunna domar som har meddelats före genomförandetidpunkten. Förklaringen gäller både som utfärdande och verkställande stat, dvs. en stat som

avger en sådan förklaring kan varken verkställa eller begära att andra medlemsstater ska verkställa domar som omfattas av förklaringen. Görs en sådan förklaring kommer nuvarande samarbetsavtal, t.ex. överförandekonventionen, att tillämpas vid överföranden av sådana – äldre – domar och påföljder. En sådan förklaring kan när som helst återkallas.

Utgångspunkten bör vara att Sverige ska samarbeta med övriga medlemsstater inom EU så långt som rambeslutet ger möjlighet till. Det innebär att Sverige som verkställande stat, när inga vägransgrunder är tillämpliga, bör kunna verkställa frihetsberövande påföljder oavsett när domen har meddelats. Dessutom bör frihetsberövande påföljder som har dömts ut i Sverige kunna verkställas i en annan EU-stat enligt det nya och effektivare system som följer av rambeslutet oavsett när de har dömts ut, förutsatt att domen är verkställbar i Sverige. Den bedömningen ändras inte av att andra medlemsstater kan komma att avge en förklaring som begränsar den retroaktiva effekten i förhållande till den staten. En sådan förklaring får även verkan för den förklarande staten som utfärdande stat och Sverige skulle därför inte vara skyldig att verkställa straff enligt äldre domar som har meddelats i en sådan stat. Det finns således inte någon risk för Sverige, om någon förklaring inte avges, får ett större åtagande mot andra medlemsstater än om en förklaring avges. Det kan härutöver hävdas att det finns en risk för att en svensk förklaring felaktigt ger andra medlemsstater intrycket att Sverige eftersträvar en restriktiv tillämpning av rambeslutet. Sverige bör av nu avgivna skäl inte avge en förklaring till artikel 20a.2 om att begränsa rambeslutets retroaktiva effekt.

6 Ekonomiska konsekvenser

Rambeslutet ökar möjligheterna att överföra straffverkställighet av frihetsberövande påföljder mellan EU:s medlemsstater. Tillämpningsområdet är vidare än i dagens överförandesystem eftersom det inte är begränsat till dömda personer med medborgarskap i den verkställande staten. Rambeslutet är dessutom tvingande för den verkställande staten när det gäller egna medborgare som bor i medlemsstaterna eller som ska utvisas dit. Rambeslutet begränsar kravet på dubbel straffbarhet och den dömdes samtycke samt introducerar snäva tidsfrister för beslut och överförande av den dömda. Sammanfattningsvis innebär rambeslutet att möjligheterna att överföra straffverkställighet av frihetsberövande påföljder både till och från Sverige ökar.

Rambeslutet torde för Sveriges del få störst effekt för överföranden från Sverige. Redan i dag är antalet ärenden om överföranden från Sverige till andra medlemsstater betydligt fler än ärenden om överföranden till Sverige. Med stora möjligheter att överföra dömda utan krav på samtycke och även utan medborgarskap i den verkställande staten, förväntas antalet överförandeärenden från Sverige till andra medlemsstater komma att öka. En betydelsefull faktor är också att rambeslutet är obligatoriskt, dvs. en medlemsstat inte kan vägra att gå med på ett överförande dit annat än om det finns stöd för det i rambeslutet. Antalet överförandeärenden till Sverige förväntas däremot inte förändras i någon större utsträckning. Sverige är redan i dag en av de få EU-stater som tar emot inte bara egna medborgare utan även personer med hemvist här.

Liksom enligt nuvarande reglering följer det av rambeslutet att alla kostnader som uppkommer i den verkställande staten till följd av överförandet ska bäras av den staten. En stor fördel med rambeslutet är de tidsfrister som införs och som medför snabbare handläggningstider. De kortare tidsfristerna innebär att den dömde som huvudregel kommer att överföras i ett tidigare skede av verkställigheten än i dag. Eftersom Sverige även fortsättningsvis förväntas överföra fler dömda till andra medlemsstater än vad vi tar emot, och det med kortare handläggningstider än i dag, förutses det nya systemet inte föra med sig ökade kostnader. Istället talar det mesta för att det nya samarbetet kan innebära kostnadsbesparingar för Sverige.

En nyhet med rambeslutet är att kostnaden för transport av den dömde till den verkställande staten numera ska bäras av den utfärdande staten. De kostnaderna torde dock för Sveriges del mer än väl uppvägas av de kostnadsbesparingar Sverige förväntas göra i anledning av de förbättrade möjligheterna att överföra verkställighet från Sverige som följer med det nya systemet.

Det nya systemet kan komma att förenas med vissa begränsade omläggingskostnader i Sverige under en inledningsperiod. De kostnaderna förväntas dock bli marginella och rymmas inom myndigheternas befintliga anslag. De ekonomiska konsekvenserna av rambeslutet kommer dock att följas noga.

Bilaga 1

UTKAST TILL RAMBESLUT

om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomaravseende frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa domar i Europeiska unionen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31.1 a och 34.2 b,

med beaktande av initiativet från Republiken Österrike, Republiken Finland och Konungariket Sverige,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande , och

av följande skäl:

- (1) Europeiska rådet i Tammerfors den 15/16 oktober 1999 ställde sig bakom principen om ömsesidigt erkännande, som bör bli en hörnsten i det rättsliga samarbetet på såväl det civilrättsliga som det straffrättsliga området inom unionen.
- (2) Den 29 november 2000 antog rådet, i enlighet med slutsatserna från Tammerfors, ett åtgärdsprogram för

genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål och förordade därvid en utvärdering av behovet av moderna mekanismer för ömsesidigt erkännande av domar om frihetsberövande som vunnit laga kraft (åtgärd 14) samt en utvidgning av principen om överförande av dömda personer till att omfatta personer med hemvist i en medlemsstat (åtgärd 16).

- (3) Haagprogrammet för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen förutsätter att medlemsstaterna fullföljer åtgärdsprogrammet, särskilt i fråga om verkställande av frihetsstraff.
- (4) Samtliga medlemsstater har ratificerat Europarådets konvention av den 21 mars 1983 om överförande av dömda personer. Enligt denna konvention kan överförande för vidare verkställighet av påföljd endast ske till den stat där personen är medborgare och endast med den dömdes och de berörda staternas samtycke. Tilläggsprotokollet till denna konvention av den 18 december 1997, enligt vilket en överföring på vissa villkor får ske utan personens samtycke, har inte ratificerats av samtliga medlemsstater. Inget av instrumenten innehåller någon grundläggande skyldighet att ta emot dömda personer för verkställighet av straff eller åtgärder.
- (5) Förbindelserna mellan medlemsstaterna, vilka präglas av ett särskilt ömsesidigt förtroende för de övriga medlemsstaternas rättssystem, gör att den verkställande staten kan erkänna beslut som fattas av den utfärdande statens myndigheter. Man bör därför överväga att vidareutveckla det samarbete som föreskrivs i Europarådets instrument om verkställighet av domar i brottmål, särskilt när EU medborgare (...) har blivit föremål för en brottmålsdom och dömts till ett frihetsstraff eller en frihetsberövande åtgärd i en annan

medlemsstat. Trots att den dömda personen måste ges tillfredsställande skydd, bör det inte längre vara nödvändigt att han eller hon medverkar i förfarandet genom att alltid ge sitt samtycke för att en dom skall kunna översändas till en annan medlemsstat för erkännande och verkställighet av den ådömda påföljden.

- (5a) (...)
- (5b) Detta rambeslut bör genomföras och tillämpas på ett sådant sätt att det går att respektera de allmänna principerna om jämlikhet, rättvisa och rimlighet.
- (6) (...)
- (6a) Artikel 3a.1 c innehåller en bestämmelse som ger utrymme för skönsmässig bedömning och gör det möjligt att i andra fall än dem som omfattas av punkt 1 a och b översända intyget och domen till exempelvis den stat där den dömda personen är medborgare eller den stat där den dömda personen bor och varit stadigvarande lagligt bosatt i minst fem år och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd i.
- (6b) I de fall som avses i artikel 3a.1 c omfattas översändandet av intyget och domen till den verkställande staten av samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten. De berörda myndigheterna bör beakta omständigheter som till exempel vistelsens längd eller annan anknytning till den verkställande staten. Om den dömda personen kan komma att överföras till en medlemsstat och ett tredjeland enligt nationell lagstiftning eller internationella instrument, bör de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten i samråd överväga om verkställighet i den verkställande medlemsstaten förbättrar den sociala

återanpassningen i högre grad än verkställighet i tredjelandet.

- (6c) Genom verkställandet av påföljden i den verkställande medlemsstaten bör utsikterna för den dömda personens sociala återanpassning öka. När den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall förvissa sig om att påföljden, genom att verkställas av den verkställande staten, främjar syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning, bör den beakta sådana faktorer som personens anknytning till den verkställande staten, frågan om huruvida han/hon anser den staten vara platsen för familjeband samt språkliga, kulturella, sociala eller ekonomiska och andra band till den verkställande staten.
- (6ca) I artikel 5.2 hänvisas till den dömda personens uppfattning, som kan vara till hjälp framför allt när det gäller att tillämpa artikel 3a.2a. Orden "i synnerhet" är tänkta att även gälla fall där den dömda personens uppfattning innehåller information som kan vara relevant för tillämpningen av artikel 9. Bestämmelserna i artiklarna 3a.2a och 5.2 utgör inte skäl för vägran med hänvisning till social återanpassning.
- (6cb) Rådet erkänner att Polen behöver mer tid än de övriga medlemsstaterna för att bemöta de praktiska och materiella konsekvenserna av överförandet av polska medborgare som dömts i andra medlemsstater, i synnerhet mot bakgrund av den ökade rörligheten bland polska medborgare inom Europeiska unionen. Av detta skäl har ett tillfälligt undantag vars omfattning begränsas till en period om högst fem år införts i artikel 5.4.
- (6d) Detta rambeslut bör också i tillämpliga delar gälla vid verkställighet av påföljder i de fall som omfattas av artiklarna 4.6 och 5.3 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av

den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna . Utan att det påverkar rådets rambeslut 2002/584/RIF innebär detta bland annat att den verkställande staten kan kontrollera att det föreligger skäl för vägran enligt artikel 9, bland annat genom att kontrollera frågan om dubbel straffbarhet om den verkställande staten har avgett en förklaring enligt artikel 7.4, som ett villkor för erkännande och verkställighet av en dom för att överväga huruvida personen bör överlämnas eller domen verkställas i fall enligt artikel 4.6 i det rambeslutet.

- (7) Detta rambeslut står i överenskommelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i artikel 6 i fördraget och återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt i kapitel VI. Ingenting i detta rambeslut bör tolkas som ett förbud att vägra verkställa ett beslut, om det finns saklig grund att tro att påföljden syftar till att straffa en person på grundval av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.
- (8) Detta rambeslut hindrar inte någon medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.
- (9) Bestämmelserna i detta rambeslut bör tillämpas i överensstämmelse med rättigheten för Europeiska unionens medborgare att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier i enlighet med artikel 18 i EG fördraget.
- (10) Bestämmelserna i detta rambeslut bör tillämpas i överensstämmelse med tillämplig EG lagstiftning,

särskilt direktiv 2004/38/EG, direktiv 2003/109/EG och direktiv 2003/86/EG.

- (11) När det i detta ramdirektiv hänvisas till den stat där den dömda personen "bor", betyder det den ort till vilken denne har anknytning genom hemvist och faktorer som familj samt sociala och yrkesmässiga band.
- (11a) När artikel 4.1 tillämpas bör det vara möjligt att översända en dom, eller en bestyrkt kopia av den, och ett intyg till den behöriga myndigheten i den verkställande staten på ett sätt som medger en skriftlig uppteckning, till exempel med e post eller fax, under omständigheter som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten.
- (12) I de fall som avses i artikel 9.1 i skall den verkställande staten överväga möjligheten att anpassa påföljden i enlighet med artikel 8.3, innan den vägrar att erkänna och verkställa påföljden, om den innebär någon annan åtgärd än frihetsstraff.
- (12a) Skälet till vägran i artikel 9.1 i kan även tillämpas i fall där personen inte befunnits skyldig till brott, trots att den behöriga myndigheten till följd av brott vidtagit någon annan frihetsberövande åtgärd än frihetsstraff.
- (12b) Skälet till vägran avseende territorialitet i artikel 9.1 j bör tillämpas endast i undantagsfall och i syfte att i största möjliga utsträckning samarbeta enligt bestämmelserna i detta rambeslut, samtidigt som syftet i artikel 3.1 beaktas. Alla beslut om att tillämpa detta skäl till vägran bör grundas på en analys från fall till fall och samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten.

- (13) Den tidsgräns som avses i artikel 10.1a bör av medlemsstaterna genomföras på sådant sätt att det slutliga beslutet, inklusive förfarande vid överklagande, som grundregel bör ha slutförts inom 90 dagar.
- (13a) Enligt artikel 14.1 skall specialitetsregeln, med förbehåll för undantagen enligt artikel 14.2, gälla endast om person har överförs till den verkställande staten. Artikel 14.1 är därför inte tillämplig om personen inte har överförs till den verkställande staten, till exempel om personen har flytt till den verkställande staten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I **Allmänna bestämmelser**

Artikel 1 *Definitioner*

I detta rambeslut avses med

- a) dom: ett beslut eller avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person ådöms en påföljd,
- b) påföljd: varje frihetsstraff eller annan frihetsberövande åtgärd som utdöms under en begränsad eller obegränsad tid på grund av en straffbar gärning efter ett straffrättsligt förfarande,
- c) utfärdande stat: den medlemsstat där en dom i den mening som avses i detta rambeslut har avkunnats,
- d) verkställande stat: den medlemsstat till vilken en dom har översänts för erkännande och verkställighet.

Artikel 2
Fastställande av behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat skall underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell lag är behöriga enligt detta rambeslut när medlemsstaten är utfärdande stat eller verkställande stat.
2. Rådets generalsekretariat skall hålla den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

Artikel 3
Syfte

1. Syftet med detta rambeslut är att fastställa regler enligt vilka medlemsstaterna, för att underlätta en social återanpassning av den dömda personen, skall erkänna en dom och verkställa påföljden.
2. Detta rambeslut är tillämpligt om den dömda personen befinner sig i den utfärdande eller den verkställande staten.
3. Detta rambeslut är endast tillämpligt på erkännande av domar och verkställighet av påföljder i den mening som avses i rambeslutet. Om utöver påföljden böter och/eller förverkande har utdömts, men ännu inte betalats, indrivits eller verkställts, skall detta inte hindra översändandet av en dom. Erkännandet och verkställigheten av sådana beslut om böter och förverkande i en annan medlemsstat skall grundas på de tillämpliga instrumenten mellan medlemsstaterna, särskilt rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och rådets rambeslut 2005/xxx/RIF av den

xx.xx.2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande.

4. Detta rambeslut skall inte ändra skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen.

Kapitel II

Erkännande av domar och verkställighet av påföljder

Artikel 3a

Kriterier för översändande av en dom och ett intyg till en annan medlemsstat

1. Förutsatt att den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten eller i den verkställande staten och förutsatt att denna person gett sitt samtycke, om detta krävs enligt artikel 5, får en dom, tillsammans med ett intyg i enlighet med artikel 4, översändas till någon av följande medlemsstater:
 - a) Den stat där den dömda personen är medborgare och bor.
 - b) Den stat där han eller hon är medborgare och till vilken stat, som dock inte får vara den stat där han eller hon bor, den dömda personen kommer att utvisas (...) när han eller hon frigges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisningsbeslut eller beslut om avlägsnande som ingick i domen eller i ett rättsligt avgörande, eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen.

- c) Annan medlemsstat än sådan stat som avses i a eller b, vars behöriga myndigheter samtycker till att få domen och intyget översänt till den staten.
- 1a. Översändandet av domen och intyget får ske när den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, i lämpliga fall efter samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten, är förvissad om att ett verkställande av domen av den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning.
- 2. Innan domen och intyget översänds, får den behöriga myndigheten i den utfärdande staten på lämpligt sätt samråda med den behöriga myndigheten i den verkställande staten. Samråd är obligatoriskt i de fall som avses i punkt 1 c. I dessa fall skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten utan dröjsmål underrätta den utfärdande staten om sitt beslut att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen.
- 2a. Under detta samråd får den behöriga myndigheten i den verkställande staten avge ett motiverat yttrande till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, enligt vilket verkställande av påföljden i den verkställande staten inte skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning och framgångsrika återintegrering i samhället. Om inget samråd har ägt rum får ett sådant yttrande avges utan dröjsmål när intyget och domen har översänts. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall ta ställning till detta yttrande och besluta om huruvida intyget skall återkallas eller ej.
- 3. Den verkställande staten får på eget initiativ begära att den utfärdande staten översänder domen tillsammans

med intyget. Den dömda personen får också begära att de behöriga myndigheterna i den utfärdande eller den verkställande staten inleder ett förfarande enligt detta rambeslut. Framställningar som görs enligt denna punkt medför ingen skyldighet för den utfärdande staten att översända domen tillsammans med intyget.

4. När medlemsstaterna genomför detta rambeslut skall de, i synnerhet med beaktande av syftet att underlätta den dömda personens återanpassning, anta bestämmelser som skall ligga till grund för deras behöriga myndigheter när dessa fattar beslut om att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen och intyget i fall enligt artikel 3a.1 c.
5. Varje medlemsstat får, antingen när detta rambeslut antas eller därefter, till rådets generalsekretariat anmäla att dess förhandssamtycke enligt punkt 1c inte skall krävas för översändande av domen och intyget i förbindelserna med andra medlemsstater som gjort samma anmälan
 - a) om den dömda personen bor och sedan minst fem år är stadigvarande lagligt bosatt i den verkställande staten och kommer att få ha kvar sitt permanenta uppehållstillstånd i den staten, och/eller
 - b) om den dömda personen, i andra fall än dem som avses i punkt 1 a och b, är medborgare i den verkställande staten.

I de fall som avses i a skall permanent uppehållstillstånd betyda att den berörda personen

- är berättigad till permanent uppehållstillstånd i den berörda medlemsstaten i överensstämmelse med nationell lagstiftning om genomförande av gemenskapslagstiftning som antagits på grundval av

artiklarna 18, 40, 44 och 52 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, eller

- har ett giltigt uppehållstillstånd som stadigvarande bosatt eller långtidsbosatt i den berörda medlemsstaten i överensstämmelse med nationell lagstiftning om genomförande av gemenskapslagstiftning som antagits på grundval av artikel 63 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen eller, när det gäller medlemsstater på vilka denna gemenskapslagstiftning är tillämplig, i enlighet med nationell lagstiftning, när det gäller medlemsstater på vilka denna gemenskapslagstiftning inte är tillämplig.

Artikel 4

Översändande av domen och intyget

1. Domen, eller en bestyrkt kopia av den, tillsammans med intyget skall av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översändas direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning under omständigheter som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten. Originalen av domen, eller en bestyrkt kopia av den, och originalet av intyget skall på begäran översändas till den verkställande staten. All officiell kommunikation skall också ske direkt mellan de nämnda behöriga myndigheterna.
2. Intyget, för vilket ett standardformulär återges i bilaga A, skall vara undertecknat av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, vilken också skall intyga att dess innehåll är korrekt.
3. Den utfärdande staten skall översända domen tillsammans med intyget till endast en verkställande stat åt gången.

4. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte är känd av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, skall den sistnämnda vidta alla nödvändiga efterforskningar för att erhålla information från den verkställande staten, inklusive via kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverk som inrättades genom rådets gemensamma åtgärd 98/428/RIF .
5. Om en myndighet i den verkställande staten tar emot en dom tillsammans med ett intyg och inte är behörig att erkänna denna och vidta de åtgärder som krävs för att verkställa den, skall den på eget initiativ översända domen tillsammans med intyget till den behöriga myndigheten och underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta.

Artikel 5

Underrättelse till den dömda personen och dennes uppfattning

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1a, får en dom tillsammans med ett intyg endast överlämnas till den verkställande staten för erkännande och verkställighet av påföljden med den dömda personens samtycke i enlighet med den utfärdande statens lagstiftning.
- 1a. Den dömda personens samtycke skall inte krävas, när domen tillsammans med intyget översänds
 - a) till den stat där denne bor,
 - b) till den stat till vilken den dömda personen kommer att utvisas när han eller hon väl är frigiven efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisningsbeslut eller beslut om

avlägsnande som ingick i domen eller i ett rättsligt avgörande eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen,

- c) till den stat till vilken han eller hon har flytt eller på annat sätt återvänt inför ett stundande straffrättsliga förfarande mot honom eller henne i den utfärdande staten eller efter en fällande dom i den staten.

- 2. I alla de fall där personen fortfarande befinner sig i den utfärdande staten skall denne ges tillfälle att muntligen eller skriftligen uttrycka sin uppfattning. Om den utfärdande staten anser det nödvändigt på grund av den dömda personens ålder eller fysiska eller psykiska tillstånd, skall hans eller hennes juridiska ombud ges tillfälle att yttra sig.

Den dömda personens uppfattning skall beaktas när frågan om översändande av domen tillsammans med intyget avgörs. Om personen har använt sig av den möjlighet som föreskrivs i denna punkt, skall den dömda personens uppfattning framföras till den verkställande staten, i synnerhet med hänsyn till artikel 3a.2a. Om personen har framfört sin uppfattning muntligen, skall den utfärdande staten se till att den verkställande staten har tillgång till den skriftliga uppteckningen av denna.

- 3. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall underrätta den dömda personen, på ett språk som han eller hon förstår, om att den har beslutat att översända domen tillsammans med intyget med hjälp av det standardformulär som anges i bilagan. Om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten när detta beslut fattas, skall formuläret översändas till den verkställande staten, som skall underrätta personen om detta.

4. Punkt 1a a skall inte tillämpas på Polen som utfärdande och verkställande stat i de fall där domen har utfärdats innan fem år har förflutit räknat från det datum som anges i artikel 21.1. Polen får när som helst anmäla till rådets generalsekretariat att landet inte längre kommer att använda sig av detta undantag.

Artikel 6

(...)

Artikel 7

Dubbel straffbarhet

1. Följande brott skall enligt detta rambeslut och utan kontroll av dubbel straffbarhet medföra erkännande av en dom och verkställighet av den utdömda påföljden, förutsatt att de är straffbara i den utfärdande staten och kan leda till frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärd under en längsta tid av minst tre år, enligt deras definition i den utfärdande statens lagstiftning:
 - Deltagande i en kriminell organisation.
 - Terrorism.
 - Människohandel.
 - Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.
 - Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.
 - Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.
 - Mutbrott.

- Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen .
- Tvätt av vinning av brott.
- Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- IT brottslighet.
- Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.
- Mord, grov misshandel.
- Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
- Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- Rasism och främlingsfientlighet.
- Organiserad stöld eller väpnat rån.
- Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- Svindleri.
- Beskyddarverksamhet och utpressning.

- Förfalskning och piratkopiering.
 - Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
 - Förfalskning av betalningsmedel.
 - Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanser.
 - Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
 - Handel med stulna fordon.
 - Våldtäkt.
 - Mordbrand.
 - Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
 - Kapning av flygplan och fartyg.
 - Sabotage.
2. Rådet får när som helst, med enhällighet och efter att ha hört Europaparlamentet enligt artikel 39.1 i fördraget, besluta att lägga till andra kategorier av brott i förteckningen i punkt 1. Rådet skall på grundval av den rapport som det erhåller i enlighet med artikel 21.4 i detta rambeslut pröva om förteckningen skall utvidgas eller ändras.
3. För andra brott än dem som omfattas av punkt 1 får den verkställande staten låta erkännande av domen och

verkställighet av påföljden bero på om de gärningar som föranleder domen utgör ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning, oavsett brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.

4. Varje medlemsstat får vid tidpunkten för rambeslutets antagande eller senare genom en förklaring till rådets generalsekreterare ange att den inte kommer att tillämpa punkt 1. En sådan förklaring får när som helst återkallas. Förklaringar eller återkallanden av dessa skall offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

Artikel 8

Erkännande av domen och verkställighet av påföljden

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall erkänna en dom som har översänts i enlighet med artikel 3a och i enlighet med förfarandet i artikel 4 och omedelbart vidta alla åtgärder som krävs för verkställighet av påföljden, såvida inte den behöriga myndigheten beslutar att åberopa något av de skäl för att vägra erkännande eller verkställighet som anges i artikel 9.
2. Om påföljdens längd är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten endast besluta att anpassa påföljden, om påföljden överstiger den strängaste påföljd som föreskrivs för liknande brott enligt den nationella lagstiftningen. Den anpassade påföljden får inte understiga den strängaste påföljd som föreskrivs för liknande brott enligt den verkställande statens nationella lagstiftning.
3. Om påföljdens art är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i denna stat anpassa påföljden till ett straff eller en åtgärd som i dess egen lagstiftning föreskrivs för liknande brott.

Ett sådant straff eller en sådan åtgärd skall så nära som möjligt motsvara den påföljd som utdömts i den utfärdande staten, vilket innebär att påföljden inte kan omvandlas till bötesstraff.

4. Den anpassade påföljden får inte genom sin art eller strafflängd skärpa den påföljd som utdömts i den utfärdande staten.

Artikel 9

Skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna domen och verkställa påföljden, om
 - a) det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller uppenbarligen inte överensstämmer med domen och inte har kompletterats eller rättats till inom en rimlig tidsfrist som har fastställts av den verkställande myndigheten,
 - ab) de kriterier som fastställs i artikel 3a.1 inte är uppfyllda,
 - ac) verkställigheten av påföljden skulle strida mot principen *ne bis in idem*,
 - b) domen, i ett fall enligt artikel 7.3 och, om den verkställande staten har lämnat en förklaring enligt artikel 7.4, i ett fall enligt artikel 7.1, avser gärningar som inte skulle utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning; när det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får dock verkställigheten av domen inte vägras av det skälet att den verkställande medlemsstatens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter

eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande medlemsstatens lagstiftning,

- c) verkställigheten av påföljden har preskriberats enligt den verkställande statens lagstiftning,
- cb) det enligt lagen i den verkställande staten föreligger immunitet, som gör det omöjligt att verkställa beslutet,
- d) påföljden har ådömts en person som enligt lagen i den verkställande staten på grund av sin ålder inte kan göras straffrättsligt ansvarig för de gärningar som domen avser,
- e) mindre än sex månader av strafftiden återstår att avtjänas vid den tidpunkt då domen tas emot av den behöriga myndigheten i den verkställande staten,
- f) domen meddelades i personens frånvaro, såvida det inte i intyget anges att personen kallats personligen eller via en företrädare med behörighet enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning underrättats om tid och plats för de rättsliga förfaranden som ledde till att domen meddelades i personens frånvaro eller att personen har meddelat en behörig myndighet att han eller hon inte bestrider saken,
- g) den verkställande staten innan ett beslut fattas i enlighet med artikel 10.1 gör en framställning i enlighet med artikel 14.3 och den utfärdande staten i enlighet med artikel 14.2 g inte samtycker till att den berörda personen lagförs, döms eller

på annat sätt berövas sin frihet i den verkställande staten för något annat brott som begicks före överförandet än det brott som överförandet avser,

- h) (...)
 - i) den påföljd som ådömts omfattar en åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd som, trots artikel 8.3, inte kan verkställas av den verkställande staten i enlighet med rättssystemen eller hälso och sjukvårdssystemen i denna stat,
 - j) domen avser straffbara gärningar som enligt den verkställande statens lagstiftning anses ha begåtts helt eller till stor eller väsentlig del inom dess territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium.
- 1a. Ett beslut enligt punkt 1 j i denna artikel om brott som till en del har begåtts inom den verkställande statens territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium, skall fattas av den behöriga myndighet som avses i punkt 2 under exceptionella omständigheter och från fall till fall, med beaktande av de särskilda omständigheterna i fallet, särskilt av om brottet till stor eller väsentlig del har begåtts i den utfärdande medlemsstaten.
2. Vid fall enligt punkt 1 a, ab, ac, f, i och j skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten, innan den fattar ett beslut om att inte erkänna domen och verkställa påföljden, på lämpligt sätt samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och i tillämpliga fall anmoda denna att utan dröjsmål tillhandahålla alla nödvändiga ytterligare upplysningar.

*Artikel 9a**Partiellt erkännande och partiell verkställighet*

1. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten kan överväga att partiellt erkänna domen och verkställigheten av påföljden får den, innan den beslutar att helt vägra erkännande av domen och verkställighet av påföljden, samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten för att nå fram till en överenskommelse i enlighet med punkt 2.
2. De behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande medlemsstaten får i varje enskilt fall godkänna partiellt erkännande och partiell verkställighet av en påföljd i enlighet med de villkor som de har fastställt, under förutsättning att dessa inte leder till att påföljden förlängs. Om en sådan överenskommelse saknas, skall intyget dras tillbaka.

*Artikel 9b**Uppskjutande av erkännande av domen*

Erkännandet av domen får uppskjutas i den verkställande staten, om det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller uppenbarligen inte överensstämmer med domen, till dess att intyget har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist fastställd av den verkställande staten.

*Artikel 10**Beslut om verkställighet av påföljden och tidsfrister*

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall snarast möjligt besluta om huruvida den skall erkänna domen och verkställa påföljden samt underrätta den utfärdande staten om detta och om ett eventuellt beslut om att anpassa påföljden i enlighet med artikel 8.2 och 8.3.
 - 1a. Det slutgiltiga beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden skall fattas inom 90 dagar efter det att domen och intyget har mottagits, om det inte finns skäl till uppskjutande enligt artikel 9a eller artikel 18a.3.
2. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten i undantagsfall inte kan hålla tidsfristen i punkt 1a, skall den utan dröjsmål på vilket sätt som helst underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och ange skälen till förseningen och den tid som uppskattningsvis behövs för att det slutgiltiga beslutet skall fattas.

*Artikel 10a**Återkallande av intyget*

Den utfärdande staten får, så länge verkställigheten av påföljden i den verkställande staten inte har påbörjats, återkalla intyget från den staten och skall då uppge skälen till detta. Den verkställande staten skall efter det att intyget återkallats inte längre verkställa påföljden.

*Artikel 10b**Provisoriskt anhållande*

I fall där en person befinner sig i den verkställande staten får den verkställande staten, på den utfärdande statens begäran, innan

domen och intyget ankommer eller före beslutet om att erkänna domen och verkställa påföljden, anhålla den dömda personen eller vidta någon annan åtgärd för att säkerställa att den dömda personen stannar kvar på dess territorium, i avvaktan på ett beslut om erkännande av domen och verkställighet av påföljden. Påföljdens varaktighet får inte förlängas till följd av att någon period tillbringats i häkte på grund av denna punkt.

Artikel 11
Överförande av personer

1. Om den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten, skall han eller hon överföras till den verkställande staten vid en tidpunkt som de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten skall komma överens om, dock senast 30 dagar efter det att den verkställande staten har fattat det slutgiltiga beslutet om att erkänna domen och verkställa påföljden.
2. (...)
3. Om oförutsedda omständigheter hindrar att personen överförs inom den tidsfrist som anges i punkt 1, skall de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten omedelbart kontakta varandra. Överförandet skall äga rum så snart dessa omständigheter inte längre föreligger. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten och de skall komma överens om en ny tidpunkt för överförandet. I så fall skall överförandet äga rum inom tio dagar från och med den nya tidpunkt som överenskommits.
4. (...)

Artikel 12
Transitering

1. Varje medlemsstat skall, i enlighet med nationell rätt, tillåta transitering genom sitt territorium av en dömd person som överförs till den verkställande staten, förutsatt att en kopia av det intyg som avses i artikel 4 har översänts till medlemsstaten av den utfärdande staten tillsammans med framställningen om transitering. Framställningen om transitering och intyget får överföras på valfritt sätt, under förutsättning att det lämnar en skriftlig uppteckning. På begäran av den medlemsstat som skall tillåta transiteringen skall den utfärdande medlemsstaten tillhandahålla en översättning av intyget till ett av de språk, angivet i framställningen, som den medlemsstat som skall tillåta transiteringen godkänner.
- 1a. När den medlemsstat som anmodats att tillåta transitering mottagit en framställning om transitering, skall den informera den utfärdande staten, om den inte kan garantera att den dömda personen inte kommer att lagföras eller, med undantag för vad som förskrivs i föregående punkt, kvarhållas eller på annat sätt få sin frihet inskränkt på dess territorium för ett brott som begicks eller en påföljd som utdömdes före den dömdes utresa från den utfärdande statens territorium. I detta fall kan den utfärdande staten återkalla sin begäran.
2. Transiteringsmedlemsstaten skall meddela sitt beslut, vilket skall fattas med prioritet senast en vecka efter mottagandet av framställningen och enligt samma förfarande. Ett sådant beslut kan skjutas upp till dess att översättningen har översänts till transiteringsmedlemsstaten, om en sådan översättning krävs enligt punkt 1.

- 2a. Den medlemsstat som mottagit en framställning om transitering får hålla den dömda personen i fängsligt förvar endast under den tid som krävs för transitering genom dess territorium.
3. Vid transport med flyg utan planerad mellanlandning skall det inte krävas någon framställning om transitering. Om en icke planerad landning görs, skall emellertid den utfärdande medlemsstaten lämna de uppgifter som avses i punkt 1 inom 72 timmar.

Artikel 13

Lag som reglerar verkställighet

1. Verkställigheten av en påföljd skall regleras av lagen i den verkställande staten. Myndigheterna i den verkställande staten skall, om inte annat följer av punkterna 2 och 3, ha behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och att fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning.
2. Från det frihetsstraff som totalt skall avtjänas i den verkställande staten skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten göra avdrag motsvarande hela den period av frihetsstraffet som redan avtjänats i samband med den påföljd som låg till grund för domen.
3. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall på begäran underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om tillämpliga bestämmelser om eventuell förtida eller villkorlig frigivning. Den utfärdande staten kan samtycka till att tillämpa sådana bestämmelser eller den kan återkalla intyget.
4. Medlemsstaterna får fastställa att man vid beslut om förtida eller villkorlig frigivning får ta hänsyn till de bestämmelser i nationell lagstiftning som den utfärdande

staten angivit enligt vilka personen är berättigad till villkorlig frigivning vid en viss tidpunkt.

Artikel 14
Specialitetsbestämmelse

1. Om inte annat följer av punkt 2, får en person som överförs till den verkställande staten enligt detta rambeslut inte lagföras, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott som begicks före överförandet än det brott som överförandet avser.
2. Punkt 1 skall inte tillämpas i följande fall:
 - a) Personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den verkställande staten men har inte gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till detta territorium efter att ha lämnat det.
 - b) Brottet kan inte leda till frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärd.
 - c) Det straffrättsliga förfarandet föranleder inte tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks.
 - d) Personen kan bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, särskilt ett bötesstraff eller en åtgärd som träder i stället för detta, även om påföljden inskränker den personliga friheten.
 - e) Personen har samtyckt till överföringen.
 - f) Personen har efter överförandet uttryckligen avstått från att utnyttja specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som begåtts

före överförandet. Avståndet skall göras inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den verkställande medlemsstaten och protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Avståndet skall utformas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna. Personen skall i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.

- g) I andra fall än de som omnämns under leden a–f ovan, då den utfärdande staten ger sitt samtycke i enlighet med punkt 3.
3. En framställning om samtycke skall överlämnas till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten med de uppgifter som anges i artikel 8.1 i rambeslut 2002/584/RIF och en översättning enligt artikel 8.2 däri. Samtycke skall ges om det föreligger en överlämningsskyldighet enligt bestämmelserna i det rambeslutet. Beslutet skall fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har tagits emot. I de situationer som anges i artikel 5 i rambeslutet skall de garantier som föreskrivs i den artikeln lämnas av den utfärdande staten.

Artikel 15

Amnesti, nåd, omprövning av dom

- 1. Amnesti eller nåd får beviljas av den utfärdande staten och även av den verkställande staten.
- 2. Endast den utfärdande staten får fatta beslut om ansökan om omprövning av den dom varigenom den påföljd som skall verkställas enligt detta rambeslut utdömdes.

Artikel 16
Information från den utfärdande staten

1. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om varje beslut eller åtgärd som innebär att påföljden omedelbart eller inom en viss tid inte längre är verkställbar.
2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall inställa verkställigheten av påföljden så snart den erhåller information från den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om beslutet eller åtgärden.

Artikel 17
Information från den verkställande staten

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten
 - a) om att domen och intyget översänds till den behöriga myndighet som är ansvarig för domens verkställighet i enlighet med artikel 4.5,
 - aa) om att det i praktiken är omöjligt att verkställa påföljden på grund av att den dömda personen, efter det att intyget och domen har överförts till den verkställande staten, inte kan påträffas på den verkställande statens territorium; i detta fall skall den verkställande staten inte ha någon skyldighet att verkställa påföljden,
 - ab) om det slutliga beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden, inbegripet dess datum,

- b) om ett beslut att i enlighet med artikel 9 inte erkänna domen och verkställa påföljden samt om skälen till beslutet,
- c) om ett beslut att anpassa påföljden enligt artikel 8.2 eller 8.3 samt om skälen till beslutet,
- d) om ett beslut att inte verkställa påföljden av de skäl som anges i artikel 15.1 samt om skälen till beslutet,
- e) om början och slutet på perioden med villkorlig frigivning, om detta anges i intyget av den utfärdande staten,
- f) om att den dömda personen har rymt från fängelset innan verkställandet av påföljden fullföljts,
- g) om att påföljden har verkställts, så snart detta skett.

Artikel 18

Följder av överförande av den dömda personen

1. Om inte annat följer av punkt 2, får den utfärdande staten inte fullfölja verkställigheten av påföljden, när verkställigheten har inletts i den verkställande staten.
2. Rätten att verkställa påföljden skall återgå till den utfärdande staten, när denna har underrättats av den verkställande staten om att påföljden delvis inte har verkställts i enlighet med artikel 17.1 f.

Artikel 18a
Språk

1. Intyget, för vilket ett standardformulär återges i bilagan, skall översättas till det officiella språket eller ett av de officiella språken i den verkställande staten. Varje medlemsstat kan i samband med rambeslutets antagande eller vid en senare tidpunkt i en förklaring, som skall deponeras hos rådets generalsekretariat, förklara att den kommer att godta en översättning till ett eller flera andra av de officiella språken i unionens institutioner.
2. Om inte annat följer av punkt 3 nedan, skall ingen översättning av domen krävas.
3. Varje medlemsstat kan i samband med rambeslutets antagande eller vid en senare tidpunkt i en förklaring, som skall deponeras hos rådets generalsekretariat, förklara att den som verkställande stat, i de fall där den anser att intygets innehåll är otillräckligt för att besluta om verkställighet av påföljden, omedelbart efter att ha mottagit domen eller intyget kan begära att domen eller väsentliga delar av domen åtföljs av en översättning till det officiella språket eller ett av de officiella språken i den verkställande medlemsstaten eller till ett eller flera andra officiella språk i unionens institutioner. En sådan begäran skall vid behov göras efter samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten om vilka väsentliga delar av domen som skall översättas.

Beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden kan skjutas upp till dess att översättningen har översänts av den utfärdande staten till den verkställande staten eller, om den verkställande staten beslutar att översätta domen på egen bekostnad, till dess att översättningen har erhållits.

Artikel 19
Kostnader

Den verkställande staten skall stå för kostnader i samband med tillämpningen av detta rambeslut, utom för kostnaderna för överförandet av personen till den verkställande staten och sådana kostnader som uteslutande uppkommer på den utfärdande statens territorium.

Artikel 19a
Verkställighet av påföljder till följd av en europeisk arresteringsorder

Utan att det påverkar bestämmelserna i rambeslut 2002/584/RIF skall bestämmelserna i det här rambeslutet i tillämpliga delar, i den utsträckning som de är förenliga med bestämmelserna enligt rambeslut 2002/584/RIF, gälla verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden i fall enligt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584/RIF eller där den i enlighet med artikel 5.3 i rambeslut 2002/584/RIF har ställt som villkor att personen måste återsändas för att avtjäna påföljden i den berörda medlemsstaten så att strafflöshet för den dömda undviks.

Kapitel III
Slutbestämmelser

Artikel 20
Förhållande till andra avtal och överenskommelser

1. Utan att det påverkar tillämpningen av dessa instrument mellan medlemsstater och tredjestater eller den tillfälliga tillämpningen av dessa enligt artikel 20a, skall detta rambeslut från och med [datum införs senare] ersätta motsvarande bestämmelser i följande konventioner som tillämpas vid förbindelserna mellan medlemsstaterna:

- Den europeiska konventionen om överförande av dömda personer av den 21 mars 1983 och tilläggsprotokollet till denna av den 18 december 1997.
 - Den europeiska konventionen om brottmålsdoms internationella rättsverkningar av den 28 maj 1970.
 - Avdelning III, kapitel 5, i konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna.
 - Konventionen mellan Europeiska gemenskapernas medlemsstater om verkställighet av utländska domar i brottmål av den 13 november 1991.
2. Medlemsstaterna får även fortsatt tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller andra överenskommelser som gäller vid tidpunkten för antagandet av detta rambeslut, förutsatt att dessa gör det möjligt att utöka eller bredda målen för detta rambeslut och att de bidrar till att ytterligare förenkla och underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder.
 3. Medlemsstaterna får ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter det att detta rambeslut har trätt i kraft, förutsatt att dessa avtal eller överenskommelser gör det möjligt att utöka eller bredda målen för detta rambeslut och att de bidrar till att ytterligare förenkla och underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder.
 4. Medlemsstaterna skall inom tre månader efter det att detta rambeslut har trätt i kraft underrätta rådet och kommissionen om de gällande avtal och överens-

kommelser som avses i punkt 2 vilka de vill fortsätta att tillämpa. Medlemsstaterna skall också inom tre månader efter undertecknandet underrätta rådet och kommissionen om eventuella nya avtal eller överenskommelser enligt punkt 3.

Artikel 20a
Övergångsbestämmelse

1. Framställningar som mottagits före det datum som avses i artikel 21.1 skall även i fortsättningen behandlas i enlighet med befintliga rättsliga instrument om överförande av dömda personer. Framställningar som tas emot efter detta datum skall omfattas av de regler som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut.
2. Varje medlemsstat får dock när rådet antar detta rambeslut avge en förklaring, där den anger att den, i de fall då den lagakraftvunna domen utfärdats före en av medlemsstaten angiven tidpunkt, som utfärdande och verkställande medlemsstat kommer att fortsätta att tillämpa de befintliga rättsliga instrument om överföring av dömda personer som är tillämpliga för datumet i artikel 21.1. Om en sådan förklaring har avgetts, skall dessa instrument gälla i sådana fall för alla medlemsstater oavsett om de har avgett samma förklaring eller ej. Ifrågavarande tidpunkt får inte vara senare än den ...*. Denna förklaring skall offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. Den kan återkallas när som helst.
3. (...)

Artikel 21
Genomförande

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut senast den ...*.
2. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. På grundval av en rapport som kommissionen utarbetar med hjälp av denna information skall rådet senast den ...** bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har följt bestämmelserna i detta rambeslut.
3. Rådets generalsekretariat skall underrätta medlemsstaterna och kommissionen om de förklaringar eller underrättelser som lämnas i enlighet med artikel 3a.5 och artikel 18a.1 eller 18a.3.
- 3a. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 35.7 i fördraget skall en medlemsstat, som vid tillämpningen av artikel 19a i rambeslutet erfarit upprepade svårigheter, utan att dessa har lösts genom bilaterala samråd, underrätta rådet och kommissionen om sina svårigheter. Kommissionen skall på grundval av denna underrättelse och all annan tillgänglig information om denna, upprätta en rapport åtföljd av eventuella initiativ som den finner lämpliga i syfte att avhjälpa dessa svårigheter.
4. Senast den ...* skall kommissionen utarbeta en rapport på grundval av den mottagna informationen och komplettera denna med sådana initiativ som den finner lämpliga. Rådet skall på grundval av (...) rapporter och initiativ från kommissionen se över detta rambeslut, särskilt artikel 19a, för att överväga om den skall ersättas av mer specifika bestämmelser.

Artikel 22
Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning.

Utfärdat i

På rådets vägnar
Ordförande

INTYG

enligt artikel 4 i rådets rambeslut .../.../RIF⁺ om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa domar i Europeiska unionen¹

a)

- * Utfärdande stat:.....
- * Verkställande stat:.....

b) Den domstol som har utfärdat den lagakraftvunna domen om utdömande av påföljden:

- Officiellt namn:.....
- Domen meddelades den (ange datum: dd mm åååå):.....
- Domen vann laga kraft den (ange datum: dd mm åååå):.....
- Domens referensnummer (i förekommande fall):.....

c) Information om den myndighet som kan kontaktas för frågor om intyget:

1. Typ av myndighet: Kryssa för tillämplig ruta:
 - Central myndighet.
 - Domstol.
 - Annan myndighet.

⁺ EUT: För in numret på detta rambeslut.

¹ "Detta intyg måste skrivas på eller översättas till något av den verkställande medlemsstatens officiella språk eller något annat språk som godtas av denna stat"

2. Kontaktuppgifter för den myndighet som avses i punkt 1 ovan:
 Officiellt namn:.....

 Adress:.....

 Tfn (landsnummer) (riktnummer):.....
 Fax (landsnummer) (riktnummer):.....
 E postadress (om sådan finns):.....

3. Språk för kontakter med myndigheten:.....

4. Uppgifter om den person/de personer som skall kontaktas för ytterligare information för verkställighet av domen eller för överenskommelse om överförandeförfaranden (namn, titel/grad, tfn, fax och e postadress), om andra än i punkt 2:

d) [utgår]

e) [utgår]

f) Uppgifter om den person som har ådömts påföljden:

Namn:.....

Samtliga förnamn:.....

Namn som ogift, i tillämpliga fall:.....

Alias, i tillämpliga fall:.....

Kön:.....

Nationalitet:.....

ID nummer eller socialförsäkringsnummer (i förekommande fall):...

Födelsedatum:.....

Födelseort:.....

Senast kända adress/bostad:.....

Språk som personen förstår (om detta/dessa är känt/kända):.....

.....

Den dömda personen befinner sig

- i den utfärdande staten och skall överföras till den verkställande staten
- i den verkställande staten och verkställigheten skall ske i den staten

.....

Kompletterande information som skall lämnas om den är tillgänglig och om så är lämpligt:

1. Personens foto och fingeravtryck och/eller uppgift om vilken person som skall kontaktas för att erhålla informationen:

.....

2. Typ och referensnummer för den dömda personens identitetskort eller pass:

.....

3. Typ och referensnummer för den dömda personens uppehållstillstånd:

.....

4. Andra relevanta uppgifter om den dömda personens familjemässiga, sociala eller yrkesmässiga band till den verkställande staten:

.....

.....

g) Framställning från den utfärdande staten om provisoriskt anhållande (om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten):

Den utfärdande staten gör en framställning till den verkställande staten om att denna skall anhålla den dömda personen eller vidta andra åtgärder för att säkerställa att den dömda personen hålls kvar på dess territorium i avvaktan på ett beslut om erkännande och verkställighet av påföljden.

Den utfärdande staten har redan gjort en framställning till den verkställande staten om att denna skall anhålla den dömda personen eller vidta andra åtgärder för att säkerställa att den dömda personen hålls kvar på dess territorium i avvaktan på ett beslut om erkännande och verkställighet av påföljden. (Om tillämpligt och tillgängligt) Namn på den myndighet i den verkställande staten som har fattat beslutet om framställningen om anhållande av personen:

.....
.....
.....
.....

h) Uppgifter om eventuell tidigare europeisk arresteringsorder (EAW):

En EAW har utfärdats i syfte att verkställa ett fängelsestraff eller frihetsberövande skyddsåtgärd och den verkställande staten åtar sig att verkställa påföljden eller den frihetsberövande åtgärden (artikel 4.6 i rambeslutet om EAW).

Datum för utfärdandet av EAW och, i förekommande fall, referensnumret:

.....
Namn på den myndighet som utfärdade EAW:.....

Datum för beslut om verkställighet och, i förekommande fall, referensnumret:

.....

Namn på den myndighet som utfärdade beslutet om verkställande av påföljden:

.....

- En EAW har utfärdats i syfte att åtala en person som är medborgare eller bosatt i den verkställande staten och den verkställande staten har utlämnat personen på villkor att personen skall återsändas till den verkställande staten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som utdömts i den utfärdande medlemsstaten (artikel 5.3 i rambeslutet om EAW).

Datum för beslutet om att utlämna personen:.....

Namn på den myndighet som beslutade om utlämningen:.....

Beslutets referensnummer (i förekommande fall):.....

Datum för utlämning av personen (i förekommande fall):.....

- i) Skäl för översändande av domen och intyget (om ruta h redan har fyllts i behöver denna ruta inte fyllas i).

Domen och intyget översänds till den verkställande staten, eftersom den utfärdande myndigheten är förvissad om att verkställighet av påföljden i den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning och på grund av följande:

- a) Den verkställande staten är den stat i vilken den dömda personen är medborgare och i vilken personen i fråga är bosatt.
- b) Den verkställande staten är den stat där den dömda personen är medborgare och till vilken den dömda personen kommer att utvisas när han eller hon frigges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisningsbeslut eller beslut om avlägsnande som ingick i domen eller i ett rättsligt avgörande eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas

till följd av domen. Om utvisningsbeslutet eller beslutet om avlägsnande inte ingår i domen, ange namnet på den myndighet som utfärdade beslutet, datum för utfärdandet samt, i förekommande fall, referensnumret:

- c) Den verkställande staten är en annan stat än en stat som avses i a eller b, vars behöriga myndighet samtycker till att få domen och intyget översända till den staten.
- d) Den verkställande staten har gjort en anmälan enligt artikel 3a.5 i rambeslutet, och
 - det bekräftas att, såvitt den utfärdande statens behöriga myndighet vet, den dömda personen bor och sedan minst fem år är stadigvarande lagligt bosatt i den verkställande staten och kommer att ha kvar sitt permanenta uppehållstillstånd i den staten, eller
 - det bekräftas att den dömda personen är medborgare i den verkställande staten.

j) Dom om utdömande av påföljden:

1. Domen omfattar sammanlagt ... brott.

En sammanfattning av fakta och en beskrivning av omständigheterna när brottet/brotten begicks, inklusive tid och plats och det sätt på vilket den dömda personen var delaktig:

.....

 Brottets eller brottens beskaffenhet, brottsrubricering och den tillämpliga lagbestämmelse som domen grundar sig på:.....

2. Om de(t) brott som anges under punkt 1 ovan utgör ett eller flera av följande brott – enligt definition i den utfärdande statens lagstiftning – som i den utfärdande staten är belagda med ett maximalt frihetsstraff på minst tre år, bekräfta detta genom kryss i tillämplig(a) ruta(or):
- Deltagande i en kriminell organisation.
 - Terrorism.
 - Människohandel.
 - Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.
 - Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.
 - Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.
 - Korruption.
 - Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.
 - Tvätt av vinning av brott.
 - Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
 - IT brottslighet.
 - Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
 - Hjälptill olovlig inresa och olovlig vistelse.
 - Mord, grov misshandel.
 - Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
 - Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
 - Rasism och främlingsfientlighet.
 - Organiserad stöld eller väpnat rån.
 - Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
 - Svindleri.
 - Beskyddarverksamhet och utpressning.
 - Förfalskning och piratkopiering.
 - Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.

<ul style="list-style-type: none"> ☐ Förfalskning av betalningsmedel. ☐ Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanser. ☐ Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen. ☐ Handel med stulna fordon. ☐ Våldtäkt. ☐ Mordbrand. ☐ Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet. ☐ Kapning av flygplan eller fartyg. ☐ Sabotage. <p>3. Om de(t) brott som anges i punkt 1 ovan inte omfattas av punkt 2 eller om domen och intyget översänds till en medlemsstat som har förklarat att den kommer att göra en kontroll av dubbel straffbarhet (artikel 7.4 i rambeslutet), lämna en fullständig beskrivning av brottet/brotten i fråga:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>4. [Utgår]</p>
--

<p>k) Uppgifter om domen om utdömande av påföljd:</p> <p>1. Ange om domen meddelats som utevarodom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nej. ☐ Ja, och det bekräftas att <ul style="list-style-type: none"> ☐ personen personligen eller via en enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning behörig representant informerades om tid och plats för den förhandling som ledde till beslutet i personens frånvaro, eller ☐ personen har meddelat en behörig myndighet att han/hon inte bestrider beslutet.
--

2.	Uppgifter om påföljdens varaktighet:
2.1	Påföljdens totala varaktighet (i dagar):.....
2.2	Hela den period av frihetsstraffet som redan har avtjänats i samband med den påföljd för vilken domen meddelats (i dagar): till och med den (ange datum då beräkningen gjordes: dd mm åååå):
2.3	Antal dagar som skall frånräknas påföljdens sammanlagda varaktighet av andra skäl än de som anges i punkt 2.2 (t.ex. amnesti, nåd eller benådningar som redan har beviljats avseende påföljden):..... till och med den (ange datum då beräkningen gjordes: dd mm åååå):
2.4	Datum när strafftiden löper ut i den utfärdande staten
	☐ Inte tillämpligt eftersom personen för närvarande inte är frihetsberövad
	☐ Personen är för närvarande frihetsberövad och påföljden förväntas, enligt den utfärdande statens lagstiftning, ha avtjänats fullt ut den (ange datum: dd mm åååå) ¹ :
3.	Påföljdens art:
	☐ Fängelsestraff
	☐ Åtgärd som medför frihetsberövande (ange vilken):

¹ "För här in tidpunkter för när påföljden förväntas ha avtjänats fullt ut (utan att beakta möjligheten till någon form av förtida och/eller villkorlig frigivning) om personen skulle förbli i den utfärdande staten."

l) Uppgifter om förtida eller villkorlig frigivning:

1. Enligt den utfärdande statens lagstiftning är den dömda personen berättigad till förtida eller villkorlig frigivning efter att ha avtjänat

- hälften av påföljden
- två tredjedelar av påföljden
- annan del av påföljden (ange vilken)

2. Den utfärdande myndigheten begär att få uppgifter om

- de tillämpliga bestämmelserna i den verkställande statens lagstiftning om förtida eller villkorlig frigivning av den dömda personen
- början och slutet på perioden för förtida eller villkorlig frigivning

m) Personens synpunkter:

1. Personen har inte kunnat höras, eftersom han eller hon redan befinner sig i den verkställande staten.

2. Personen befinner sig i den utfärdande staten och

a) har begärt överföring av domen och intyget

- har samtyckt till överföringen av domen och intyget
- har inte samtyckt till överföringen av domen och intyget (ange skäl):
.....
.....

b) Den dömda personens uppfattning bifogas.

- Den dömda personens uppfattning har redan översänts till den verkställande staten (ange datum: dd mm åååå):
.....

n) Andra relevanta omständigheter i ärendet (frivillig information):
.....
.....
.....

o) Slutliga uppgifter

Texten till domen/domarna bifogas intyget¹.

Underskrift av den myndighet som utfärdar intyget och/eller dess
företrädare, vilken intygar att innehållet i intyget är korrekt:

.....
.....
.....

Namn:.....

Befattning (titel/grad):.....

Datum:.....

Officiell stämpel (i förekommande fall)

¹ "Den utfärdande myndigheten måste bifoga alla de domar som gäller målet vilka krävs för att all information om den lagakraftvunna dom som skall verkställas skall vara tillgänglig. Även eventuella tillgängliga översättningar av domen/domarna får bifogas".

UNDERRÄTTELSE TILL DEN DÖMDA PERSONEN

Ni underrättas härmed om ... (den utfärdande statens behöriga myndighets) beslut att överföra ... (den utfärdande statens behöriga domstols) dom av den ... (datum för domen) ... (referensnummer, om tillämpligt) till ... (verkställande stat) för erkännande och verkställighet av den däri ådömda påföljden i enlighet med nationell lagstiftning för genomförande av rådets rambeslut (.../.../RIF) av den (...) ¹ om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa domar i Europeiska unionen, EUT ...

Påföljdens verkställighet kommer att regleras av lagstiftningen i ... (verkställande stat). Myndigheterna i den staten kommer att ha behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och att fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning.

Den behöriga myndigheten i ... (verkställande stat) måste göra avdrag motsvarande hela den period av frihetsstraffet som redan avtjänats i samband med påföljden från det frihetsstraff som totalt skall avtjänas. Den behöriga myndigheten i ... (verkställande stat) får endast anpassa påföljden, om denna till sin längd eller art är oförenlig med denna stats lagstiftning. Den anpassade påföljden får inte till sin art eller varaktighet skärpa den påföljd som utdömts i ... (utfärdande stat).

¹ EUT: För in rambeslutets nummer och datum.

BILAGA II

Följande uttalande från rådet skall införas i samband med återanpassningssyftet i detta rambeslut:

Rådet som är medvetet om att en lyckad återanpassning av den dömda personen i en stat med vilken han eller hon har de tätaste banden är det grundläggande syftet med detta rambeslut, vilket uttryckligen anges i dess artikel 3 och även bekräftas i ingressen, och som är enigt om att det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna inte nödvändiggör ett införande av ett ytterligare skäl för avslag grundat på en oförenlighet mellan erkännandet av domen och återanpassningssyftet, framhåller att detta syfte bör vara en faktor av största vikt för den utfärdande staten varje gång ett beslut om behov av översändande av domen och intyget till den verkställande staten fattas.
